

Tiesuunnitelman hyväksymispäätös

Päiväys/Datum
12.11.2025

Dnro/Dnr
TRAFICOM/525056/05.03.160.01/2025

Viite/Referens
PIRELY/17451/2021

Valtatien 9 parantaminen välillä Alasjärvi-Käpykangas, Tampere ja Kangasala

Hyväksymisesitys

Pirkanmaan ELY –keskus on toimittanut 25.6.2025 päivätyn tiesuunnitelman hyväksymisesityksen suunnitelma-aineistoinen Liikenne- ja viestintävirastoon hyväksyttäväksi.

Suunnitelmaan sisältyy valtatie 9 rakentaminen nelikaistaiseksi noin 13 kilometrin matkalla, josta uutta moottoritietä Alasjärveltä Suinulaan on noin 10 kilometriä. Noin 3 kilometrin pituinen tieosuus Suinulasta Käpykankaalle rakennetaan keskikaiteelliseksi 2+2-kaistaiseksi sekaliikennetieksi. Suunnitelmaan sisältyy kaksi uutta eritasoliittymää ja kahden nykyisen eritasoliittymän parantaminen. Kaikki tieosuudella olevat tasoliittymät poistetaan ja yhteydet järjestetään rinnakkaistieyhteyksien kautta. Tasanteen ja Lintukalliotien kohdille rakennetaan vihersillat, jotka palvelevat virkistyskäyttöä ja mahdollistavat eläinten liikkumisen valtatie yli. Jalankulkijoille ja pyöräilijöille rakennetaan turvalliset yhteydet eritasoliittymien, alikulkukäytävien ja vihersilltojen yhteyteen. Meluhaittoja pienennetään rakentamalla melusuojausta noin 10 kilometrin matkalle.

Ympäristövaikutusten arviointimenettely (YVA)

Valtatien 9 parantamisesta välillä Tampere-Orivesi on laadittu YVA-lain mukainen ympäristövaikutusten arviointimenettely, joka valmistui vuonna 2008. Arviointiselostukseen laadittiin vuonna 2009 täydennys, jossa tarkennettiin hankkeen ympäristövaikutusten arviointeja ja tutkittiin ympäristöhaittojen lieventämiskeinoja. Alkuperäinen arviointiselostus (2008) ja sen täydennys (2009) muodostavat yhdessä hankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostuksen.

Yhteysviranomaisen (Pirkanmaan ympäristökeskus) antoi lausuntonsa YVA-selostuksesta 9.10.2009 todeten selostuksen riittäväksi ja YVA-lain vaatimukset täyttäväksi. Yhteysviranomaisen lausunto YVA-menettelystä on otettu huomioon tiesuunnitelmaa laadittaessa.

Tiesuunnitelmavaiheessa on tarkasteltu mm. suunniteltujen viher- ja virkistysyhteyksien sekä ekologisten yhteyksien toimivuutta, joukkoliikenteen pysäkkijärjestelyjen toimivuutta ja liityntäpysäköintimahdollisuuksia sekä

suunnitelman vaikutuksia uhanalaisten lajien esiintymiin. Luonnonvarojen osalta tavoitteena on pyrkiä massatasapainoon ja siihen, että rakentamiseen tarvittava materiaali hankitaan läheltä suunnittelualuetta. Geologisesti arvokkaita kohteita pyritään säästämään. Hankkeen maa-ainesvarat saadaan pääosin hankealueelta tai sen läheisyydestä. Hankkeelle ei ole varattu työnaikaisia maa-ainesten ottoalueita. Hankkeelta saadut penkereisiin kelpaavat maa- ja kalliomassat sijoitetaan penger- ja kerrosrakenteisiin. Hankkeelta saadut penkereisiin kelpaamattomat leikkausmassat sijoitetaan luiskatäyttöihin, meluvallihin, maastonmuotoilualueille sekä ylijäämämaiden sijoitusalueille.

YVA-lausunnon tiesuunnitteluvaihetta koskevat asiat on huomioitu tiesuunnitelmassa seuraavasti:

Tiesuunnitelmavaiheessa käsiteltävät asiat	Huomiointi tiesuunnitelmassa
Mahdollisesti tarvittavien läjitysalueiden sijoittamisessa huomioidaan arvokkaat luonnon- ja maisemapiirteet ja maastolliset olosuhteet. Erityisesti työnaikainen pintavesien hallinta läjitys- ja vesistöpengeralueilla tulee ottaa huomioon haitallisten valumien ja samentumien estämiseksi.	Ylijäämämaiden sijoitusalueiden sijoittelussa on huomioitu luonnonarvot. Rakentamistyön aikaiset haitat minimoidaan huolellisella toteutussuunnittelulla ja rakentamisen valmistelulla.
Kartoitetut luontoarvot ovat hanketta koskevan suunnittelun ja päätöksenteon pohjana. Tien aiheuttamaa estevaikutusta eliöstölle ja elinympäristöille vähennetään huomioimalla eläinten kulkuyhteystarpeet erityisesti alikulkujärjestelyissä ja purouomien kohdilla. Pieneläinalikulkujen kohdille toteutetaan matalia eläinaitoja estämään pieneläinonnettomuuksia.	Hankkeessa on lievennetty tien eliöstölle aiheuttamaa estevaikutusta suunnittelemalla vihersiltoja sekä huomioimalla eliöstön liikkuminen alikulkukäytävien leveydessä. Pieneläinalikulkujen kohdalle on suunniteltu eläinten kulkua ohjaavat aidat ja liito-oravien kulkureitit on huomioitu suunnittelemalla hyppypylväitä valtatie 9 ylityskohdalle.
Tien sopeuttaminen ympäristöön, maisemaan ja taajamakuvaan otetaan huomioon erityisesti eritasoliittymäratkaisuissa, meluntorjunnassa ja ympäristörakentamisessa.	Kunkin maisemajakson ominaispiirteet on huomioitu suunnittelussa. Olkahistenlahden kohdalla pyritään säilyttämään avoimet näkymät, mutta muilla alueilla pyritään säilyttämään oleva, metsäinen maisemallinen ilme.
Meluntorjuntatarpeet tarkennetaan eritasoliittymien kohdalla, ja asuin- ja lomakiinteistöjen osalta selvitetään kiinteistökohtaisten meluntorjuntakeinojen käyttömahdollisuudet. Yksityiskohtaiset	Hankkeessa on tehty melutasojen laskennallinen mallinnus ja määritetty paras ratkaisu kunkin meluntorjuntakohteen osalta. Meluntorjuntaratkaisuihin on huomioitu ratkaisun

<p>meluntorjuntatarpeet osoitetaan suunnitelmassa.</p>	<p>kokonaistaloudellisuuden lisäksi maisemalliset arvot.</p>
<p>Euroopan parlamentin ja neuvoston ilmanlaadusta annetun direktiivin (2008/50/EY) mukaan ilmanlaatu on säilytettävä sellaisenaan, jos se on hyvä tai sitä on parannettava. Ilmanlaatua ei voida heikentää, kunnes raja- tai ohjearvo saavutetaan. Hankkeen aiheuttama ilmanlaadun merkittävä heikkeneminen tulisi otettavaksi huomioon esimerkiksi nykyisten viheryhteyksien uudelleen arvioinnissa ja suunnittelussa.</p>	<p>Ilmanlaadun tason tavoitteena on pitää se EU:n direktiiviä täydentämään laaditun Valtioneuvoston ilmanlaadusta tekemän asetuksen (79/2017) mukaisissa raja-arvoissa. Autokannan muutoksella on vaikutusta ilmanlaatuun, kun sähköautoilu yleistyy. Myös liikenteen sujuvuus vaikuttaa päästöihin ja siten myös ilmanlaatuun: ruuhkautuva liikenne lisää päästöjä, kun taas sujuva liikenne vähentää niitä. Lisäkaistan rakentaminen asutuksesta valtatie vastakkaiselle puolelle tarkoittaa, että päästölähteen etäisyys asutukseen pääosin kasvaa verrattuna nykytilanteeseen.</p>
<p>Ehdotusta seurantaohjelmaksi täydennetään tiesuunnitelmavaiheessa seuraavien aiheiden osalta: Onkijärven vedenlaatuun kohdistuvat rakentamisen aikaiset vaikutukset, maa-ainesten sijoitusalueiden aiheuttamat pintavesivaikutukset, eläinpopulaatioiden elinvoimaisuuden seuranta, liito-oravien lisääntymis- ja levähdysalueisiin kohdistuvat vaikutukset, ilmanlaadun seuranta ja meluntorjuntatoimien riittävyyden seuranta.</p>	<p>Työmaavesien hallinnan suunnitelma laaditaan ennen rakentamisen aloittamista ja hulevesien laatua tarkkaillaan työmaalla. Ylijäämämaiden sijoitusalueiden sekä maastomuotoilujen hulevesiä seurataan varsinkin maamassojen sijoitusalueilla työskenneltäessä. Sijoitusalueiden kuivatusjärjestelyt on osoitettu ylijäämämaiden sijoitusalueiden rajojen sisäpuolelle. Saostusaltaat tehdään ennen maamassojen sijoittamisen aloittamista.</p> <p>Vihersilloille toteutetaan poikittainen hiekkavyöhyke, jota voidaan käyttää eläinten jälkien seuraamiseen.</p> <p>Liito-oravan kulkuyhteyksien ja pesäpönttöjen toimivuuden seurantaan laaditaan seurantasuunnitelma, joka hyväksytetään ELY-keskuksella. Ilmanlaadun ja meluntorjuntatoimenpiteiden riittävyyden seurannasta sovitaan rakentamissuunnitteluvaiheessa.</p>

Yleissuunnitelma

Tiesuunnitelma perustuu Liikenneviraston päätöksellä 4.6.2018 LIVI/4854/04.01/00/2017 hyväksytyyn yleissuunnitelmaan.

Päätös

Liikenne- ja viestintävirasto hyväksyy 31.3.2023 päivätyn 31.1.2025 muutetun tiesuunnitelman seuraavasti:

Maantiet

Tie ja paaluväli	Pituus [km]	Peruspoikkileikkaus	Päällyste	Huom. / piirustus
Valtatie 9				
850-4550	3,700	Kokonaisleveys 2 x 11,75 m Ajoradat 2 x 7,5 m Ajokaistoja 2 + 2 Keskialue 7,5 m	Kesto- päällyste	Piirustus 3T-1...3 4T-1
4550-7900	3,350	Kokonaisleveys 2 x 11,75 m Ajoradat 2 x 7,5 m Ajokaistoja 2 + 2 Keskialue 6,5 m	Kesto- päällyste	Piirustus 3T-3...4 4T-1
7900-14070	6,170	Kokonaisleveys 19,0 m Ajoradat 2 x 7,0 m Ajokaistoja 2 + 2, Ajoratojen väli 2,0 m, keskikaide	Kesto- päällyste	Piirustus 3T-5...7 4T-1
Valtatien 9 eritasoliittymät				
E2 Tasanteen eritasoliittymä		Rampit R1, R2, R3 ja R4 Kokonaisleveys 6,5 m Ajorata 4,5 m Ajokaistoja 1	Kesto- päällyste	Piirustus 3T-1 4T-2
E3 Aitovuoren eritasoliittymä		Rampit R1, R2, R3 ja R4 Kokonaisleveys 6,5 m Ajorata 4,5 m Ajokaistoja 1	Kesto- päällyste	Piirustus 3T-3 4T-2
E4 Tarastenjärven eritasoliittymä		Rampit R1, R2, R3 ja R4 Kokonaisleveys 6,5 m Ajorata 4,5 m Ajokaistoja 1	Kesto- päällyste	Piirustus 3T- 4 4T-2
E5 Suinulan eritasoliittymä		Rampit R1, R2, R3 ja R4 Kokonaisleveys 6,5 m Ajorata 4,5 m Ajokaistoja 1	Kesto- päällyste	Piirustus 3T-6 4T-2
Maantie (Tasanteenväylä)				
M1 570-752	0,182	Kokonaisleveys 8,0 m Ajorata 7,0 m Ajokaistoja 1+1	Kesto- päällyste	Jatkuu katuna K1 / Piirustukset 3T-1 4T-3
Maantie 3400 Kangasala - Ruutana				
M2 1500-1803	0,303	Kokonaisleveys 8,0 m Ajorata 7,0 m Ajokaistoja 1+1	Kesto- päällyste	Jatkuu katuna K13 / Piirustukset 3T-4 4T-3

12.11.2025; TRAFICOM/525056/05.03.160.01/2025

Valtatien 9 parantaminen välillä Alasjärvi-Käpykangas, Tampere ja Kangasala, tiesuunnitelman hyväksymispäätös

Tie ja paaluväli	Pituus [km]	Peruspoikkileikkaus	Päällyste	Huom. / piirustus
Maantie 3403 Suinula - Korvenperä				
M4 0-688	0,688	Kokonaisleveys 8,0 m Ajorata 7,0 m Ajokaistoja 1+1	Kestopäällyste	Piirustukset 3T-6 4T-3
Maantie 14003 Aitolahti – Maantie 338 Aitovuori - Jäminkipohja				
M5 0-310	0,310	Kokonaisleveys 8,0 m Ajorata 7,0 m Ajokaistoja 1+1	Kestopäällyste	Piirustukset 3T-3 4T-3
M5 310-749	0,439	Kokonaisleveys 10,0 m Ajorata 7,0 m Ajokaistoja 1+1	Kestopäällyste	Piirustukset 3T-3 4T-3
Maantie				
M3 300-3263	2,963	Kokonaisleveys 8,0 m Ajorata 7,0 m Ajokaistoja 1 + 1	Kestopäällyste	Piirustukset 3T-4...6 4T-3
M6 3-1200	1,197	Kokonaisleveys 8,0 m Ajorata 7,0 m Ajokaistoja 1+1	Kestopäällyste	Piirustukset 3T-3 4T-3
Maantiehen 3400 Ruutanantie (M2) kuuluvana jalkakäytävät ja pyörätiet				
J2 0-490	0,490	Kokonaisleveys 4,0 m Erillinen oikealla	Kestopäällyste	Piirustus 3T-4, 4T-3, 4T-4
J3 2-120	0,188	Kokonaisleveys 3,5 m Erillinen vasemmalla	Kestopäällyste	Piirustus 3T-4 4T-4
J8 2-78	0,076	Kokonaisleveys 3,5 m Erillinen oikealla	Kestopäällyste	Piirustus 3T-4, 4T-4 pysäkkiyhtey s
Maantiehen 3403 ja Havalantie (M4) kuuluvana jalkakäytävät ja pyörätiet				
J4 50-390	0,340	Kokonaisleveys 3,5 m Erillinen oikealla	Kestopäällyste	Piirustus 3T-6, 4T-4
J6 2-58	0,056	Kokonaisleveys 3,5 m Erillinen oikealla	Kestopäällyste	Piirustus 3T-6, 4T-4 pysäkkiyhtey s
J19 0-490	0,490	Kokonaisleveys 3,5 m Erillinen oikealla	Kestopäällyste	Piirustus 3T-6, 4T-4
Maantiehen 14003 Aitolahdentie sekä Mt338 Kaitavedentie (M5) kuuluvana jalkakäytävät ja pyörätiet				
J11 0-589	0,589	Kokonaisleveys 5,5 m Erillinen vasemmalla	Kestopäällyste	Piirustus 3T-3, 4T-4
J12 2-195	0,193	Kokonaisleveys 3,5 m Erillinen oikealla	Kestopäällyste	Piirustus 3T-3, 4T-4
J15 2-50	0,048	Kokonaisleveys 3,5 m Erillinen oikealla	Kestopäällyste	Piirustus 3T-3, 4T-4, pysäkkiyhtey s
Maantiehen M6 kuuluvana jalkakäytävät ja pyörätiet				
J13 2-1190	1,188	Kokonaisleveys 3,5 m Erillinen oikealla	Kestopäällyste	Piirustus 3T-3, 4T-4
Ramppiin E3R2 kuuluvana jalkakäytävät ja pyörätiet				

Tie ja paaluväli	Pituus [km]	Peruspoikkileikkaus	Päällyste	Huom. / piirustus
J16 3-13	0,010	Kokonaisleveys 3,5 m Erillinen oikealla	Kesto- päällyste	Piirustus 3T-3, 4T-4, Pysäkkiyh- teys
Ramppiin E3R3 kuuluvana jalkakäytävät ja pyörätiet				
J14 2-33	0,031	Kokonaisleveys 3,5 m Erillinen oikealla	Kesto- päällyste	Piirustus 3T-3,4T-4, Pysäkkiyh- teys
LP2 Liityntäpysäköintialue				
4-54	0,050	Kokonaisleveys 7,0 m Ajokaistoja 1+1	Kesto- päällyste	Piirustus 3T-6, liityntäpysä- köintialue
Muut maanteihin kuuluvat jalkakäytävät ja pyörätiet				
J5 420-570	0,150	Kokonaisleveys 3,5 m	Kesto- päällyste	Piirustus 3T- 6, 4T-4
J5 570-840	0,270	Kokonaisleveys 7,0 m	Kesto- päällyste	Yhteys Y1:lle ja LP2/ Piirustus 3T- 6, 4T-4

Valtatien 9 erkanemis-, liittymis- ja sekoittumiskaistat sekä ramppien lisäkaistat, muiden maanteiden kiertoliittymät, liittymien kanavoinnit, korotetut liittymäalueet, suojatiesaarekkeet, pysäköintialueet ja pysäkkijärjestelyt suunnitelmakarttojen mukaisesti.

Valtateiden ja muiden maanteiden sekä jalkakäytävien ja pyöräteiden liikennetekniset poikkileikkaukset piirustusten 4T-1...4 mukaisesti.

Valtateiden ja muiden maanteiden sekä jalkakäytävien ja pyöräteiden korkeusasema pituusleikkausten mukaisesti.

Valtatien 9 riista-aita piirustusten mukaisesti paaluvälillä 900-14070 oikea, ja paaluvälillä 850-14070 vasen piirustusten 3T-1...7 mukaisesti.

Maantiellä sallittu liikenne ja liikenteen pysyvä rajoittaminen

Valtatie 9 on paaluvälillä 850-11300 moottoritietä. Moottori- ja moottoriliikenneteillä sallitaan vain tieliikenneasetuksen 4 § 1. mom. mukainen liikenne.

Jalkakäytävällä ja pyörätiellä J5 sallitaan ajoneuvoliikenne kiinteistöille ja liityntäpysäköintialueelle LP2 paaluvälillä 570-840. Jalkakäytävällä ja pyörätiellä J11 sallitaan ajoneuvoliikenne huoltotielle 3 paaluvälillä 390-540.

Tiealue

Tiealueet suunnitelmakarttojen 3T-1...7 mukaisesti.

Vesistöpenkereellä tiealue ulotetaan vedenalaisen pengerialueen alareunaan.

Tieoikeus

Vesistösiltojen kohdalle perustetaan valtatie 9 tieoikeus suunnitelmakartan 3T-2 mukaisesti.

Silta	Huom. / Piirustus
H-1144, Heposaaren silta A	3T-2
S4 Heposaaren silta B	3T-2
H-1145 Olkahisen silta A	3T-2
S5 Olkahisen silta B	3T-2
H-1146 Vastarannan silta A	3T-2
S6 Vastarannan silta B	3T-2

Suojattomien tienkäyttäjien suojelu

Suojattomat tienkäyttäjät on otettu huomioon liikennejärjestelmästä ja maanteistä annetun lain 43 c § mukaisessa tieturvallisuusvaikutusten arvioinnissa.

Tieturvallisuusvaikutusten arviointi

Valtatie 9 kuuluu lain liikennejärjestelmästä ja maanteistä 4 § mukaiseen valtakunnalliseen runkoverkkoon. Suunnitelmasta on laadittu liikennejärjestelmästä ja maanteistä annetun lain 43 d §:n mukainen tieturvallisuusvaikutusten arviointi.

Tieturvallisuusaudiotointi

Valtatie 9 kuuluu Suomessa yleiseurooppalaiseen TEN-T kattavaan verkkoon. Hankkeesta on tehty liikennejärjestelmästä ja maanteistä annetun lain 43 e §:n mukainen tieturvallisuusaudiotointi. Auditoinnissa ei todettu A-tason turvallisuuspuutteita. Auditoinnissa todettiin yksi tason B puute, jota ei ole otettu tiesuunnitelmassa huomioon.

Havainto B17: Suinulan eritasoliittymän M6 ja E5R2 rampin suojatieturvallisuus. Tieturvallisuusauditoinnissa on kiinnitetty huomiota rampin E5R2 suojatieturvallisuuteen. Hidastavien kiveysten suunnittelu suojatieturvallisuuden parantamiseksi huomioidaan rakentamissuunnitteluvaiheessa.

Maantiealueen ulkopuolisia alueita koskevat maankäyttörajoitukset

Suoja-alue ulotetaan valtatiellä 9 moottoritieosuudella 50 metrin ja muilla osuuksilla 30 metrin etäisyydelle lähimmän ajoradan keskilinjasta sekä muilla maanteillä 20 metrin etäisyydelle ajoradan keskilinjasta. Rampeilla suoja-alue ulotetaan 20 metrin etäisyydelle ajoradan keskilinjasta. Suoja-alue piirustusten 3T-1...7 mukaisesti.

Asemakaava-alueella maantien suoja-alue ulotetaan liikennealueen rajalle, ellei suunnitelmakartoilla ole toisin osoitettu.

Meluntorjuntatoimenpiteet

Toimenpiteiden tyyppi, esteiden sijainti ja korkeudet ovat suunnitelmakarttojen, peruspoikkileikkausten sekä melusteiden periaatekuvien mukaisesti kohteittain:

Tie ja toimenpide	Esteen tunnus	Esteen sijainti Tien paaluväli, vas. / oik.	Korkeus tien pinnasta / maan pinnasta / tasausviivasta	Huom. / piirustus
V9				

Tie ja toimenpide	Esteen tunnus	Esteen sijainti Tien paaluväli, vas. / oik.	Korkeus tien pinnasta / maan pinnasta / tasausviivasta	Huom. / piirustus
Meluvalli	Me1	920 - 1080 oik.	Tsv +5,0...7,5 m	3T-1
Melukaide	Me2	1060 - 1340 oik.	Tp +2,0 m, Nykyistä melukaidetta korotetaan	3T-1
Meluvalli ja -aita	Me3	1320 - 1740 oik.	Tsv +5,0 m, Esteen korkeudesta aitaa 2,0 m	Jatkuu E2R1/ 3T-1
Meluvalli ja -aita	Me6	2380 - 2760 oik.	Tsv +5,0 m, Esteen korkeudesta aittaa 2,5 m	3T-1
Melukaide	Me7	2750 - 2845 oik.	Tp +2,0 m	3T-2
Melukaide	Me8	2700 - 2845 vas.	Tp +2,0 m	3T-2
Meluvalli ja -aita	Me9	2825 - 3185 oik.	Tsv +5,0 m, Esteen korkeudesta aitaa 2,5 m	Hyväksytään tiealueen osalta/ 3T-2
Meluvalli	Me10	2830 - 3145 vas.	Tsv +4,0 m	3T-2
Melukaide	Me11	3085 - 3500 vas.	Tp +3,0 m, Läpinäkyvä melukaide	3T-2..3
Melukaide	Me11	3500 - 3920 vas.	Tp +2,5 m, 1,2m betonikaide ja 1,3 m läpinäkyvä korotusosa	3T-2..3
Melukaide	Me11	3920 - 4340 vas.	Tp +3,0 m, Läpinäkyvä melukaide	3T-2..3
Melukaide	Me11	4340 - 5020 vas.	Tp +2,0 m	Jatkuu E3R4/ 3T-2..3
Melukaide	Me12	3155 - 4280 oik.	Tp +3,0 m, Läpinäkyvä melukaide	3T-2..3
Meluvalli ja -aita	Me13	4245 - 4480 oik.	Tsv +6,0 m, Esteen korkeudesta aitaa 3,0...4,5 m	Hyväksytään tiealueen osalta/ 3T-3
Melukaide	Me14	4460 - 4570 oik.	Tp +2,0 m	3T-3
Meluvalli ja -aita	Me15	4550 - 4800 oik.	Tsv +5,0 m, Esteen korkeudesta aitaa 4,0 m	Hyväksytään tiealueen osalta / Jatkuu E3R1/ 3T-4...5
Melukaide	Me16	5900 - 6200 oik.	Tp +1,5 m	3T-3
Melukaide	Me17	7950 - 8280 oik.	Tp +1,5 m	3T-4
Meluvalli	Me18	8840 - 8995 vas.	Tsv +4,0 m	3T-5
Meluvalli ja -aita	Me18	8995 - 9150 vas.	Tsv +6,0 m, Esteen korkeudesta aitaa 3,0 m	3T-5
Meluvalli	Me18	9150 - 9445 vas.	Tsv +4,0 m	3T-5
Meluvalli	Me19	9230 - 9460 oik.	Tsv +6,0 m	3T-5
Meluvalli	Me20	9515 - 9750 oik.	Tsv +4,0 m	3T-5
Meluvalli	Me21	9820 - 10540 vas.	Tsv +4,0 m	3T-5...6
Melukaide	Me25	11270 - 11350 oik.	Tp +1,5 m	3T-6
Melukaide	Me26	12700 - 12930 vas.	Tp +1,5 m	3T-7
Meluvalli	Me27	12900 - 13305 vas.	Tsv +5,0 m	3T-7

Tie ja toimenpide	Esteen tunnus	Esteen sijainti Tien paaluväli, vas. / oik.	Korkeus tien pinnasta / maan pinnasta / tasausviivasta	Huom. / piirustus
Meluvalli	Me28	13460 - 13670 vas.	Tsv +2,5 m	3T-7
Melukaide	Me29	9730 - 9950 oik.	Tp +1,5 m	3T-5
Meluvalli	Me30	11330 - 11700 oik.	Tsv +2,5 m	3T-6
Melukaide	Me31	11680 - 12405 oik.	Tp +1,5 m	3T-6
Meluvalli	Me32	8260 - 8530 oik.	Tsv +3,0 m	3T-5
Meluvalli	Me34	12330 - 12740 vas.	Tsv +2,5 m	3T-6 ja 3T-7
<u>E2R1</u>				
Meluvalli ja -aita	Me4	210 - 500 oik.	Tsv +4,0..5,0 m, Esteen korkeudesta aitaa 4,5 m	3T-1
<u>E2R2</u>				
Meluvalli ja -aita	Me5	70 - 260 oik.	Tsv +4,0 m, Esteen korkeudesta aitaa 2,0 m	3T-1
<u>E3R1</u>				
Meluvalli	Me15	175 - 490 oik.	V9 tsv +5,0...7,0 m	3T-3
Meluvalli ja -aita	Me15	490 - 580 oik.	E3R1 tsv +3,0 m, Esteen korkeudesta aitaa 2,5 m	Hyväksytään tiealueen osalta/ 3T-3
<u>E3R4</u>				
Melukaide	Me11	200 - 310 oik.	Tp +2,0 m	3T-3
<u>E5R2</u>				
Meluvalli	Me23	0 - 75 oik.	Tsv +7,0 m	3T-6
Meluvalli	Me24	100 - 415 oik.	Tsv +5,0 m	3T-6
<u>E5R4</u>				
Meluaita	Me22	40 - 380 oik.	Tsv +5,0 m	3T-6
<u>M4</u>				
Meluvalli	Me23	195 - 420 oik.	Tsv +3,0 m	Jatkuu E5R2/ 3T-6
Meluvalli	Me23	420 - 470 oik.	Tsv +3,0...7,0 m	Jatkuu E5R2/ 3T-6

Tiealueelta purettavat rakennukset

Kunta	Kiinteistön numero	Kiinteistön sijainti Tie	paalu	oik. / vas.	Purettavien rakennusten määrä	Huom. / piirustus
Tampere	837-505-6-93	E3R1	440	oik.	4 kpl	3T-3
Kangasala	211-448-1- 611	M3	800	oik.	1 kpl	3T-5

Maanteiden hallinnolliset muutokset

Maanteiden hallinnolliset muutokset yleiskartan 2.1T-1, teiden hallinnollisten järjestelyiden kartan 2.1T-2 sekä suunnitelmakarttojen 3T-1...7 mukaisesti.

Valtatie 9

Syrjään jäävä tiealue valtatie 9 paaluvälillä 10160 - 10475 (vas.) levähdysalueineen lakkaa tiealueena piirustuksen 3T-6 mukaisesti.

12.11.2025; TRAFICOM/525056/05.03.160.01/2025

Valtatien 9 parantaminen välillä Alasjärvi-Käpykangas, Tampere ja Kangasala, tiesuunnitelman hyväksymispäätös

Aitovuoren eritasoliittymä E3 ja Tarastenjärven eritasoliittymä E4
Eritasoliittymissä E3 ja E4 nykyisiin rampeihin tehdään muutoksia ja niitä puretaan suunnitelmakartoissa 3T-3 ja 3T-4 esitetyillä tavoilla.

Maantie 3400 Ruutanantie (M2)

M2 rakennetaan maantienä paaluvälillä 1500-1952. M2 lakkautetaan maantienä ja muutetaan kaduksi kadunpäätyä asemakaava-alueella.

Maantie 3403 Korvenperäntie (M4)

Syrjään jäävä osuus välillä M4 pl. 70 / Mustijärventien liittymä – valtatie 9 lakkaa maantienä ja puretaan piirustuksen 3T-6 mukaisesti.

Maantie 14003 Aitolahdentie sekä maantie 338 Kaitavedentie (M5)

Maantie M5 rakennetaan maantienä. Rakentamisen jälkeen M5 lakkautetaan maantienä ja muutetaan Tampereen kaupungin omistamaksi yksityistieksi maantien 14003 paalulle 335 saakka.

Syrjään jäävien teosien lakkaaminen

Parannettavien teiden syrjään jäävät osat lakkaavat maanteinä silloin, kun parannetut tien osat luovutetaan vastaavalta osalta yleisen liikenteen käyttöön.

Rakennettavat yksityistiet sekä maantienä lakkaavat ja yksityistieksi muuttuvat teosat luovutetaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen määräämänä ajankohtana tieosakkaille tai kiinteistön omistajalle sen jälkeen, kun tieosakkaista ja kunnossapidosta osakkaiden kesken on maantietoimituksessa päätetty ja toimitusta koskevan muutoksenhaun estämättä.

Yksityisten teiden luovuttaminen

Rakennettavat yksityistiet sekä maantienä lakkaavat ja yksityistieksi muuttuvat teosat luovutetaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen määräämänä ajankohtana tieosakkaille tai kiinteistön omistajalle sen jälkeen, kun tieosakkaista ja kunnossapidosta osakkaiden kesken on maantietoimituksessa päätetty ja toimitusta koskevan muutoksenhaun estämättä.

Rautatie

Maantie M3 rakennetaan osittain rautatiealueelle plv 2600-3000. Maantie- ja rautatiealueen uusi raja on merkitty suunnitelmakartalle 3T-5.

Valtatien 9 sekä maanteiden 338, 14003 ja M6 yksityisten teiden liittymät ja maatalousliittymät

Valtatie 9 on moottori-/moottoriliikennetie plv 850-11280. Moottori- tai moottoriliikennetiehen liittyvä ja sieltä poistuva liikenne johdetaan alkamis- tai päättymiskohtien taikka osoitettujen liittymien kautta. Moottori- tai moottoriliikennetien ja siihen rajoittuvan kiinteistön välillä ei saa olla muuta kulkuyhteyttä.

Valtatie 9 kuuluu 1.1.2019 alkaen valtakunnallisesti merkittävään runkoverkkoon. Liikennejärjestelmästä ja maanteista annetun lain mukaan runkoverkkoon kuuluvalla maantielle pääsystä voidaan määrätä vain tiesuunnitelmassa. Erityisestä syystä ELY-keskus voi myöntää runkoverkkoon kuuluvalla maantielle liittymäluvan. Päätöksellä kielletään liittämästä valtatiehen ja sen eritasoliittymien E2, E3, E4 ja E5 rampeille muita kuin alla olevan luettelon mukaisia yksityisten teiden liittymiä ja maatalousliittymiä.

Valtatie 9 kuuluu 1.1.2019 alkaen valtakunnallisesti merkittävään runkoverkkoon. Liikennejärjestelmästä ja maanteistä annetun lain mukaan runkoverkkoon kuuluvalla maantielle pääsystä voidaan määrätä vain tiesuunnitelmassa. Erityisestä syystä ELY-keskus voi myöntää runkoverkkoon kuuluvalla maantielle liittymäluvan. Päätöksellä kielletään liittämästä valtatiehen ja sen eritasoliittymien E2, E3, E4 ja E5 rampeille muita kuin alla olevan luettelon mukaisia yksityisten teiden liittymiä ja maatalousliittymiä.

Liittymän sijainti tie	paalu	oik. / vas.	Liittymän ja yksityisen tien			Huom. / Piirustus
			tunnus	pituus [m]	leveys [m], päällyste	
Vt 9	13985	oik.	Y51E	858	4,0 Sora	3T-7
Vt 9	13985	vas.	Y44E	10	Nyk. leveys Sora	3T-7

Yksityisen tien liittymän käyttötarkoitus:

E = Elinkeino- harjoittaminen tai erikoiskäyttö

Päätöksellä kielletään liittämästä maanteihin M5 ja M6 muita kuin alla olevan luettelon mukaisia yksityisten teiden liittymiä ja maatalousliittymiä. Lupa uusien liittymien tekemiseen liittymäkiellon alaiselle maantielle voidaan myöntää vain, milloin muuttuneet olosuhteet tai muu erityinen syy antaa siihen aihetta. Sama koskee myös maatalousliittymän muuttamista yksityisen tien liittymäksi.

Liittymän sijainti tie	paalu	oik. / vas.	Liittymän ja yksityisen tien			Huom. / Piirustus
			tunnus	pituus [m]	leveys [m], päällyste	
M5	80	oik.	ML			3T-3
M5	736	vas.		6	4,0 Kestop.	Yhteys Huoltotielle 3 / 3T-3
M6	120	vas.	ML			3T-3
M6	475	oik.	ML			3T-3
M6	674	oik.	Y11	110	5,5 Kestop.	3T-3
M6	905	oik./vas.	ML			3T-3

Yksityisen tien liittymän käyttötarkoitus:

Maatalousliittymä = ML.

Muiden maanteiden yksityisten teiden liittymät

Päätös ei koske maanteiden M3 ja M4 maatalousliittymiä. Maatalousliittymät on merkitty suunnitelmaan ohjeellisina, ja niiden tekemisestä ja paikoista tulee sopia elinkeino- liikenne- ja ympäristökeskuksen kanssa erikseen.

Uusien liittymien tekemiseen tarvitaan elinkeino- liikenne- ja ympäristökeskuksen lupa. Sama koskee myös vain maatalousliittymän muuttamista yksityisen tien liittymäksi.

Liittymän sijainti tie	paalu	oik. / vas.	Liittymän ja yksityisen tien			Huom. / Piirustus
			tunnus	pituus [m]	leveys [m], päällyste	
M3	929	oik.	Y10	138	5,0 Sora	3T-5
M3	1711	vas.	Y15	28	10,0 Sora	3T-5
M3	1850	vas.	Y2	418	6,0 Sora	3T-5
M3	2044	vas.	Y14	45	5,0 Sora	3T-5

12.11.2025; TRAFICOM/525056/05.03.160.01/2025

Valtatien 9 parantaminen välillä Alasjärvi-Käpykangas, Tampere ja Kangasala, tiesuunnitelman hyväksymispäätös

Liittymän sijainti tie	paalu	oik. / vas.	Liittymän ja yksityisen tien			Huom. / Piirustus
			tunnus	pituus [m]	leveys [m], päällyste	
M3	2070	oik.	Y16	57	4,0 Sora	3T-5
M3	2265	oik.	Y17	63	4,0 Sora	3T-5
M3	2433	vas.	Y18	80	4,0 Sora	3T-5
M3	2630	vas.	Y35	30	4,0 Sora	3T-5
M3	2661	vas.	Y36	30	4,0 Sora	3T-5
M3	2741	vas.	Y37	39	5,0 Sora	3T-5
M3	3080	oik.	Y38	29	5,0 Sora	3T-6
M3	3195	vas.	Y39	16	5,0 Sora	3T-6
M3	3224	vas.	Y40	17	5,0 Sora	3T-6
M4	175	oik.	Y26	566	6,0 Sora	3T-6
M4	695		Y50	132	Kokonaisleveys 8,0 m Ajorata 7,0 m Ajokaistoja 1 + 1 Kestop.	M4 jatke/ 3T-6 4T-3

Muut maantien M3 ja M4 nykyiset yksityisten teiden liittymät säilyvät tai parannetaan nykyisellä paikallaan suunnitelmakartoilla esitetyissä kohdissa.

Yksityistiet, joilla ei ole liittymää suoraan maantiehen

Liittymän ja yksityisen tien Tunnus	Sijainti	oik. / vas.	Pituus [m]	Leveys [m]	Päällyste	Huom. / Piirustus
Y3	Haavinnevantie		786	5,0	Sora	3T-4
Y4	Y2 pl. 66	vas.	176	5,0	Sora	3T-4
Y5	Y2 pl. 66	oik.	56	4,0	Sora	3T-4
Y5J	Havisevantie	oik.	420	3,0	Kestop.	Vaihtuu J5 /3T-6
Y6	Y3 pl. 207	vas.	76	4,0	Sora	3T-4
Y7	Y2 pl. 204	oik.	119	4,0	Sora	3T-5
Y7J	Y50 pl. 712	oik./vas.	16	3,0	Kestop.	3T-6
Y8	Hermanninpoluntie		569	4,0	Sora	3T-2
Y12	Y23 pl. 166	vas.	50	5,0	Sora	3T-3
Y12J	Y11 pl. 40	vas.	475	3,0	Kestop.	3T-3
Y13	Y23 pl. 296	vas.	43	4,0	Sora	3T-3
Y20	Y23 pl 225	vas.	46	4,0	Sora	3T-3
Y27	Y50 pl 720	vas.	94	5,0	Sora	3T-6
Y28	Y8 pl. 180	vas.	58	4,0	Sora	3T-2, Takahuhdin rantatie
Y29	Y8 pl. 254	vas.	23	3,0	Sora	3T-2
Y30	Y8 pl. 360	vas.	23	3,0	Sora	3T-2
Y31	Y3 p. 146	oik.	24	4,0	Sora	3T-4, nyk. liittymä
Y32	Y3 pl. 86	vas.	12	4,0	Sora	3T-4, nyk. liittymä
Y33	Y4 pl. 114	vas.	6	5,0	Sora	3T-5 nyk. liittymä
Y34	Y18 pl. 53	vas.	16	4,0	Sora	3T-5
Y41	Y1 pl. 1585	vas.	26	4,0	Sora	3T-7, Jokipolventie
Y42	Y1 pl. 2290	vas.	33	3,0	Sora	3T-7

Liittymän ja yksityisen tien Tunnus	Sijainti	oik. / vas.	Pituus [m]	Leveys [m]	Päällyste	Huom. / Piirustus
Y43	Y1 pl. 2490	vas.	25	3,0	Sora	3T-7, Kylyrannantie
Y45	Y8 pl. 510	oik.	95	3,0	Sora	Yhteys venealkamaan 3T-2
Y46	Y26 pl. 402	vas.	5	5,0	Sora	3T-4, Ratatie
Y47	Y26 pl. 456	vas.	17	5,0	Sora	3T-4
Y48	Y26 pl. 530	oik.	11	5,0	Sora	3T-4
Y54	Y3 p. 146	vas.	22	4,0	Sora	3T-4, nyk. liittymä
Y55	Y4 pl. 153	oik.	9	5,0	Sora	3T-4
Y56	Y11 pl. 230	oik.	11	3,0	Sora	3T-3
Y57	Y1 pl. 645	vas.	16	7,0	Sora	3T-6, Käppeentie
Y	Y11, pl 444	oik.	12	3,0	Sora	3T-3, nyk. liittymä

Maanteiltä katkaistavat yksityisten teiden liittymät ja maatalousliittymät sekä niiden korvaavat yhteydet

Päätöksellä katkaistaan valtatie 9 yksityisteiden ja katujen liittymät sekä maatalousliittymät taulukon mukaisesti. Liittymä katkaistaan, kun korvaava yhteys on toteutettu.

Katkaistava liittymä	Korvaava yhteys maantieltä kiinteistölle	Huom. / Piirustus
Vt9 pl. 7300 vas.	E4 - Tarastentie	3T-4
Vt9 pl. 7740 Ruutanantie	E4 - M2 - K24 - T1	3T-4
Vt9 pl. 8060 vas. ML	E4 - M2 - K24 - K4 - Tarastentie	3T-4
Vt9 pl. 8320 oik. ML	E4 - M2 - K24 - M3 - Y10 tai E5 - M4 - M3 - Y10	3T-4...3T-5
Vt9 pl. 8325 vas. ML	E4 - M2 - K24 - K4 - Tarastentie	3T-4...3T-5
Vt9 pl. 8550 oik. Siperiantie	E4 - M2 - K24 - M3 - Y10 tai E5 - M4 - M3 - Y10	3T-4...3T-5
Vt9 pl. 8570 vas. Siperiantie	E4 - Tarastentie	
Vt9 pl. 9100 oik. Mustijärventie	E4 - M2 - K24 - M3 tai E5 - M4 - M3	3T-4...3T-5
Vt9 pl. 9100 vas.	E4 - M2 - K24 - M3 - Y2 - Y3 tai E5 - M4 - M3 - Y2 - Y3 tai Haavinnevantie - Y3	3T-4...3T-5
Vt9 pl. 9670 oik.	E4 - M2 - K24 - M3 - Y2 - Y7 tai E5 - M4 - M3 - Y2 - Y7	3T-4...3T-5
Vt9 pl. 9670 vas.	E4 - M2 - K24 - M3 - Y2 - Y3 - Y53 tai E5 - M4 - M3 - Y2 - Y3	3T-4...3T-5
Vt9 pl. 11010 oik. Ratatie	E5 - M4 - Y26 - Y46	3T-6

Katkaistava liittymä	Korvaava yhteys maantieltä kiinteistölle	Huom. / Piirustus
Vt9 pl. 11010 vas. Havialantie	E5 – M4 - Y50 tai Käpykankaantie – Y1 – J5 – M4 – Y50	3T-6
Vt 9 pl.11570 vas. Käppeentie	Käpykankaantie – Y1 – Y57 tai E5 – M4 – J5 – Y1 – Y57	3T-6...3T-7
Vt 9 pl.11570 oik. Kivihuhdantie	E5 – M4 – Y26	3T-6
Vt9 pl. 11730 vas.	Käpykankaantie – Y1 tai E5 – M4 – J5 – Y1	3T-6...3T-7
Vt9 pl. 11730 oik.	E5 – M4 – Y26 – Havisevantie - Puolukkapolku	3T-6
Vt9 pl. 12140 vas.	Käpykankaantie – Y1 tai E5 – M4 – J5 – Y1	3T-6...3T-7
Vt9 pl. 12140 oik.	Ei tarvetta (Kiint. om. Kangasalan kaupunki)	3T-6
Vt9 pl. 12600 vas. Jokipolventie	Käpykankaantie – Y1 – Y41 tai E5 – M4 – J5 – Y1 – Y41	3T-6...3T-7
Vt9 pl. 12760 oik.	E5 – M4 – Y26 – Havisevantie - Solatie	3T-6...3T-7
Vt9 pl. 13175 oik.	Y51	3T-7
Vt9 pl. 13175 vas. Haukkavuorentie	Käpykankaantie – Y1 - Y43 tai E5 – M4 – J5 – Y1 – Y42	3T-6...3T-7
Vt9 pl. 13480 vas. Kylyrannantie	Käpykankaantie – Y1 - Y43	3T-6...3T-7
Vt9 pl. 13480 oik.	Y51	3T-7
Vt9 pl. 13675 vas.	Käpykankaantie – Y1 tai E5 – M4 – J5 – Y1	3T-6...3T-7
Vt9 pl. 13860 oik.	Y51	3T-7

Yksityisiä teitä, yksityisteiden liittymiä, maatalousliittymiä ja asemakaavan ajoneuvoliittymiä koskevat muut asiat

Päätöksellä perustetaan tarvittavat oikeudet ennestään oleviin yksityisiin teihin tai maanteinä lakkautettuihin tai lakkaaviin teihin tai tieosiin.

Valtio tai kunta rakentaa liittymät ja yksityiset tiet sekä katkaisee päätöksen vastaiset liittymät kustannuksellaan. Liittymät katkaistaan, kun korvaavat yhteydet on järjestetty.

Rakennettavat yksityistiet luovutetaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen määräämänä ajankohtana tieosakkaille tai kiinteistön omistajalle sen jälkeen, kun tieosakkaista ja kunnossapidosta osakkaiden kesken on maantietoimituksessa päätetty ja toimitusta koskevan muutoksenhaun estämättä.

Asemakaava-alueella muiden kuin runkoverkkoon kuuluvien maanteiden liikennealueilla ajoneuvoliittymät on osoitettu asemakaavassa.

Laskuoja-alueet laskuojia tai laskujohtoja varten

Laskuoja tai laskujohto	Huom. / Piirustus
Laskuoja 1,2,3,5,6,41	3T-1
Laskuoja 7,16	3T-2
Laskuoja 9,10,12,13,14,15	3T-3
Laskuoja 17,18,19,20,22,40,44	3T-4

Laskuoja tai laskujohto	Huom. / Piirustus
Laskuoja 23,24,25,26,27,28,42 ja 43	3T-5
Laskuoja 29,30, 35, 36, 37, 38	3T-6
Laskuoja- ja johto 31	3T-6
Laskuoja 33,39	3T-7

Laskuoja-alueisiin perustetaan oikeus piirustusten mukaisesti.

Rakentamisen ajaksi perustettavat oikeudet

Ylijäämämaiden sijoitusalue	Täyttö [m ³ ktr]	Kunta	Huom. / Piirustus
Sijoitusalue 1	13475	Tampere	3T-1
Sijoitusalue 2	26890	Tampere	3T-3
Sijoitusalue 3	9600	Kangasala	3T-5
Sijoitusalue 4	5290	Kangasala	3T-5
Sijoitusalue 5	6885	Kangasala	3T-6
Sijoitusalue 7	15950	Kangasala	3T-6
Sijoitusalue 8	15550	Kangasala	3T-6
Sijoitusalue 10	7068	Kangasala	3T-5
Sijoitusalue 11	11390	Kangasala	3T-5
Sijoitusalue 12	4515	Kangasala	3T-6

Maa-ainekset jäävät sijoitusalueille pysyvästi.

Sijoitusalueille johtavien yksityisten teiden tekemiseen ja käyttöön perustetaan valtatie 9 tekemisen ajaksi oikeus piirustusten 3T-1...3 ja 3T-5...6 mukaisesti.

Perustetaan oikeus alueen yksityisten teiden käyttöön ja rakentamiseen piirustusten 3T-1...3 ja 3T-5...7 mukaisesti.

Sillat

Maasillat siltataulukon, suunnitelmakarttojen, pituusleikkausten ja alla olevan taulukon sekä ympäristöpiirustusten 7.1T-1-1...7 mukaisesti. Siltojen pääpiirustukset on esitetty osassa 15T.

Sillan tunnus ja nimi	Sijainti	Tyyppi	Hyötyleveys [m]	Vapaa alikulkukorkeus [m]	Huom. / Piirustus
S1 Tasanteen risteyssilta	V9 pl 2018/K1	Ulokepalkkisilta, 3-aukkoinen	8,5	5,0	3T-1
S2 Tasanteen ekosilta	V9 pl 2310	Holvisilta, 2-aukkoinen	47,45	5,0	3T-1 7.3T-1-1 Vihersilta
S3 Voimalan risteyssilta	V9 pl 2805/Y8	Laattakehäsilta, 1-aukkoinen	12,75	4,8	3T-2
S7 Kankaanniemen risteyssilta	V9 pl 4513/K23/Y23	Laattakehäsilta, 1-aukkoinen	11,75+11,75	4,8	3T-3 Valoaukolla
S8 Aitovuoren ylikulkukäytävä	Vt 9 pl 5218/J11	Ulokepalkkisilta, 2-aukkoinen	6,0	5,0	3T-3

Sillan tunnus ja nimi	Sijainti	Tyyppi	Hyötyleveys [m]	Vapaa alikulkukorkeus [m]	Huom. / Piirustus
S9 Aitovuoren risteyssilta	V9 pl 5321/M5	Ulokepalkkisilta, 2-aukkoinen	10,50	5,0	3T-3
S10	M5/309 J12	Laattakehäsilta, 1-aukkoinen	21,05...22,54	3,2	3T-3
S11 Lintukallion ekosilta	Vt 9 pl 5887/Y11	Ulokelaattasilta, 4-aukkoinen	7,0+8,0	5,0	3T-3 7.3T-1-5
S12 Tarastenjärven ylikulkukäytävä	V9 pl 6970/J2	Ulokepalkkisilta, 3-aukkoinen	4,6	5,0 /nyk.	3T-4
S13a Siperiantien risteyssilta A	V9 pl 7850 /K4/K4 J	Ulokelaattasilta, 2-aukkoinen	12,75	4,8 3,2	3T-4
S13b Siperiantien risteyssilta B	V9 pl 7850 /K4/K4 J	Ulokelaattasilta, 2-aukkoinen	12,75	4,8 3,2	3T-4
S14 Suinulan risteyssilta	V9 pl 10915/M4 /J4	Ulokepalkkisilta, 1-aukkoinen	19,50	4,8	3T-6
S15	V9 pl 9490 / Y2	Ulokepalkkisilta, 1-aukkoinen	19,50	4,8	3T-5
S20 alikulkukäytävä	Vt9 pl 11365/J5	Laattakehäsilta, 1-aukkoinen	28,7...29,04	3,2	3T-6
S21	E3R1 pl 528/J1 1	Laattakehäsilta, 1-aukkoinen	10,50	3,2	3T-3
S22	E3R4 pl 69/J11	Laattakehäsilta, 1-aukkoinen	10,55	3,2	3T-3
S23	M5 pl 636/J1 3	Laattakehäsilta, 1-aukkoinen	15,53...15,99	3,2	3T-3

Ylikulkusilta = Ajoneuvoliikenteen väylä ylittää rautatien

Alikulkusilta = Ajoneuvoliikenteen väylä alittaa rautatien

Risteyssilta = Kaksi ajoneuvoliikenteen väylää risteävät

Alikulkukäytävä = Jalankulku ja pyöräily alittavat ajoneuvoliikenteen väylän

Ylikulkukäytävä = Jalankulku ja pyöräily ylittävät ajoneuvoliikenteen väylän

Vesistöjen ylittävät sillat siltataulukon, suunnitelmakarttojen, pituusleikkausten ja alla olevan taulukon sekä ympäristöpiirustusten 7.1T-1-2 mukaisesti.

Sillan tunnus ja nimi	Sijainti	Tyyppi	Hyötyleveys [m]	Silta-aukon vapaa korkeus [m]	Huom. / Piirustus
S4b Heposaaren silta B (valtatie ylittää järviolueen)	Vt 9 plv 3340-3390	Ulokelaattasilta, 3-aukkoinen	12,75	MW (1980) + 2,0 (H')	3T-2 7.3T-1-2

Sillan tunnus ja nimi	Sijainti	Tyyppi	Hyötyleveys [m]	Silta-aukon vapaa korkeus [m]	Huom. / Piirustus
S5b Olkahisen silta B (valtatie ylittää järviolueen)	Vt 9 plv 3725- 3785	Ulokelaattasilta, 3-aukkoinen	12,75	MW (1980) + 3,2 (H')	3T-2 7.3T-1-3
S6b Vastarannan silta B (valtatie ylittää järviolueen)	Vt 9 plv 4059- 4111	Ulokelaattasilta, 3-aukkoinen	12,75	MW (1980) + 2,5(H')	3T-2 7.3T-1-4
S16 Havisevan silta (valtatie ylittää Myllyojan)	Vt 9 pl 12317	holvisilta, 1- aukkoinen	19,50	3,4 (vapaa- aukko)	3T-7 Nyk. sillan leventäminen, suunniteltu Vt9 Suinulan RS
S161 Havisevan y- silta (valtatie ylittää Myllyojan)	Y1 pl 1379	teräspukisilta, 1-aukkoinen	8,0	3,8 (vapaa- aukko)	3T-7 Nyk. sillan leventäminen, suunniteltu Vt9 Suinulan RS

$H_{NAV}VVVV$ = Mitoittava veden korkeus järviolueella/joessa virallisella väylällä

MHW = Mitoittava veden korkeus järviolueella/joessa

MWVV = Mitoittava veden korkeus merialueella

Tukimuurit

Tukimuurit alla olevan taulukon mukaisesti.

Tie	Tukimuurin tunnus	Tukimuurin sijainti Tien paaluväli, vas. / oik.	Huom. / Piirustus
E4R3	Tukimuri 1	160-183 oik.	3T-4

Haltuunotto

Tiesuunnitelmassa osoitetut tiealueet ja muut tienpitäjän käyttöön osoitetut alueet sekä perustettavat oikeudet otetaan tienpitäjän haltuun maantietoimituksessa pidettävässä haltuunottokatselmuksessa. Haltuunotto antaa tienpitäjälle säädetyt oikeudet käyttää alueita ja oikeuksia tiesuunnitelmassa osoitettuihin tarkoituksiin.

Päätöksen informatiivinen osa

Kustannukset

Hankkeen toteuttamiskustannuksiksi on arvioitu 107,5 miljoonaa euroa (maku-ind. 140; 2015=100). Tampereen kaupunki osallistuu kustannuksiin 12,6 miljoonalla eurolla ja Kangasalan kaupunki 3,5 miljoonalla eurolla. Johtojen ja laitteiden omistajien kustannuksiksi on arvioitu 1,8 miljoonaa euroa.

Vastuut ja velvoitteet

Sen jälkeen, kun valtatie 9 ja muut maantiet on rakentamis- tai parantamistyön valmistuttua luovutettu yleiseen liikenteeseen, siirtyy

- Tampereen kaupungille vastuu kaupungin omistamaksi yksityistieksi muuttuvan maantien 14003 tienpidosta sekä sen erityistä hoitoa vaativien laitteiden kunnossapidosta nykyisestä maantien ja kadun rajakohdasta maantien 14003 mukaiselle paalulle 335 saakka. Kaupunki sitoutuu tekemään tarvittavan asemakaavamuutoksen ja sen jälkeen kadunpitöpäätöksen.

- b) Tampereen kaupungille vastuu valtion toimesta asemakaava-alueelle rakennettavan tievalaistuksen käyttö- ja kunnossapitokustannuksista moottoriväyliä sekä valtateitä lukuun ottamatta.
- c) Tampereen kaupungille vastuu seuraavien kohteiden kunnossapito- ja käyttökustannuksista:
 - Melusteiden Me3, Me4, Me9, Me13 ja Me15 asemakaavojen puisto- ja EV-alueelle sijoittuvista osista.
 - Laskuojat 1–5, laskuoja 7 ja siihen liittyvä hulevesien suodatusrakenne 1c sekä laskuojat 10, 12, 14, 15 ja 16
 - Sillan S2 yläpuolinen ympäristörakentaminen
 - Yksityistien Y12J tienpito
 - Yksityisteiden Y8 ja Y23 varrella sijaitsevien pumppaamoiden kunnossapidosta ja käyttökustannuksista vastaa Tampereen Vesi
- d) Kangasalan kaupungille vastuu maantien mt 3400 (M2) asemakaava-alueella kaduksi muuttuvan osuuden tienpidosta sekä sen erityistä hoitoa vaativien laitteiden kunnossapidosta. Kaupunki sitoutuu tekemään kadunpito päätöksen hankkeen valmistuttua.
- e) Kangasalan kaupungille väylillä K4 ja Y5J olevien pumppaamojen kunnossapito- ja käyttökustannuksista.
- f) Kangasalan kaupungille vastuu laskuojan 22 kunnossapito- ja käyttökustannuksista.
- g) Kangasalan kaupungille vastuu valtion toimesta asemakaava-alueelle rakennettavan tievalaistuksen käyttö- ja kunnossapitokustannuksista moottoriväyliä sekä valtateitä lukuun ottamatta.

Kaavoitus

Tiesuunnitelman alueella on voimassa

- Pirkanmaan maakuntakaava 2040 (maakuntavaltuuston hyväksymä 27.3.2017)
- Tampereen kantakaupungin yleiskaava 2040 (kaupunginvaltuuston hyväksymä 15.5.2017)
- Tampereen kantakaupungin vaiheyleiskaava (kaupunginvaltuuston hyväksymä 17.5.2021)
- Pohjois - Tampereen strateginen yleiskaava (kaupunginvaltuuston hyväksymä 19.4.2021)
- Nurmi-Sorilan osayleiskaava (kaupunginvaltuuston hyväksymä 12.12.2016)
- Kangasalan strateginen yleiskaava 2040 (kunnanvaltuuston hyväksymä 29.5.2017)
- Kangasalan rantaosayleiskaava (kunnanvaltuuston hyväksymä 8.12.1997)
- Suinilan - Havisevan osayleiskaava (kunnanvaltuuston hyväksymä 10.1.2005)

Tiesuunnitelma sijaitsee osittain asemakaavoitetulla alueella.

Tiesuunnitelma voidaan hyväksyä voimassa olevien oikeusvaikutteisten kaavojen mukaisena.

Suunnitelmaa koskevat kaavat ovat hyväksymispäätöksen valmisteluaineistossa ja tiesuunnitelman osassa A.

Laaditut selvitykset

Liikenteellisen, taloudellisten ja rakentamisen aikaisten vaikutusten lisäksi on selvitetty mm. ympäristöllisiä vaikutuksia tiesuunnitelman laatimisen aikana.

Suunnitelman vaikutukset on kuvattu suunnitelmaselostuksen luvussa 6. Lisäksi on tehty meluselvitys, joka on tiesuunnitelman osassa 16T.

Suunnitteluperusteet ja hankearviointi

Suunnitelmasta on laadittu suunnitteluperusteet, jotka on hyväksytty Väylävirastossa 22.10.2018 (LIVI/4785/04.01.01/2018).

Tiesuunnitelman yhteydessä on laadittu liikennejärjestelmästä ja maanteistä annetun lain edellyttämä hankearviointi.

Valtakunnallinen liikennejärjestelmäsuunnitelma ja alueellinen liikennejärjestelmäsuunnittelu

Tiesuunnitelmassa on otettu valtakunnallisessa liikennejärjestelmäsuunnitelmassa 2021-2032 asetetut tavoitteet liikennejärjestelmän saavutettavuudesta, kestävydestä ja tehokkuudesta.

Saavutettavuus:

Hanke parantaa alueiden välistä saavutettavuutta. Elinkeinoelämän ja työssäkäynnin kannalta merkittävän yhteyden palvelutaso paranee maakuntakeskusten välillä ja keskusten väliset matka-ajat lyhenevät. Parannettu liikenneverkko tukee ja edistää kestävästä yhdyskuntarakennetta. Tieliikenteen turvallisuus paranee. Hanke parantaa myös kaupunkilogistiikan edellytyksiä ja kestävyttä erityisesti Tarastenjärven kiertotalousalueelle suuntautuvien kuljetusten osalta.

Kestävyys:

Jalankulku- ja pyöräily-yhteyksien parantaminen edistää kestävien liikkumismuotojen käyttömahdollisuuksia. Hanke vähentää polttoaineen kulutusta ja kasvihuonepäästöjä vertailuvaihtoehtoon nähden.

Tehokkuus:

Hankkeen parannetaan jo olemassa olevaa valtatieä. Hankkeen hyötykustannussuhde valtakunnallisen liikenne-ennusteen mukaisella liikenteen kasvulla on 1,8. Hanke on kannattava myös nykytilanteen mukaisilla liikennemäärillä ilman liikenteen ennustettua kasvua.

Hanke toteuttaa Pirkanmaan liikennejärjestelmäsuunnitelmaa 2045. Valtatie 9 Alasjärven ja Oriveden välillä on osoitettu suunnitelmassa merkittävästi kehitettäväksi ylimatekunnalliseksi tieosuudeksi.

Tiesuunnitelmasta tiedottaminen ja vuorovaikutus

Suunnitelman laatimisen käynnistämisestä ja tutkimusoikeudesta on kuulutettu lehti-ilmoituksella Aamulehdessä 2.10.2018 ja 3.10.2018 Kangasalan Sanomissa. ELY-keskuksen ilmoituksen mukaan kuulutus on lisäksi julkaistu Kangasalan kaupungin ilmoitustaululla 28.9.-29.10.2018 ja Tampereen kaupungin verkkosivuilla 2.10.-2.11.2018.

Suunnitelmaa laadittaessa on kunnalle, kiinteistönomistajille ja muille asianosaisille sekä niille, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin suunnitelma saattaa vaikuttaa, varattu mahdollisuus osallistua suunnitelman valmisteluun, arvioida suunnitelman vaikutuksia ja lausua mielipiteensä asiassa. Lisäksi niille kiinteistön omistajille ja haltijoille, joiden oikeutta tai etua suunnitelma koskee, on varattu tilaisuus muistutuksen tekemiseen. Suunnitelman nähtäville asettamisesta on ilmoitettu kirjeitse niille kiinteistön omistajille, joiden kiinteistöstä suunnitelman mukaan lunastetaan aluetta, joiden kiinteistön alueelle muodostuu suoja- tai näkemäalue, joiden kiinteistön alueeseen perustetaan muu oikeus, tai joiden kiinteistö rajoittuu tiealueeseen.

Suunnitelman laatimisen aikana on pidetty vuorovaikutustilaisuudet 13.12.2018 ja 13.6.2019. Vuorovaikutustilaisuuksista on ilmoitettu Kangasalan sanomissa ja Aamulehdessä 5.12.2018 sekä Aamulehdessä 6.6.2019. ELY-keskuksen ilmoituksen mukaan ilmoitukset on julkaistu myös Pirkanmaan ELY-keskuksen, Väyläviraston, Tampereen ja Kangasalan kaupunkien verkkosivuilla.

ELY-keskuksen ilmoituksen mukaan lisäksi järjestettiin suunnitelman osa-alueisiin keskittynyt asukastyöpaja 25.4.2019. Työpajan teemana olivat Tasanteen ja Aitovuoren eritasoliittymät, Tarastenjärven ja Suinulan väliset rinnakkaistieyhteydet sekä Suinulan eritasoliittymä.

Suunnitelman nähtävilläolosta on kuulutettu Valtion liikenneväylien suunnittelu verkkosivuilla. Kuulutus on julkaistu 21.9.2023 ja suunnitelma-aineisto on ollut sähköisesti nähtävillä 21.9.2023 – 23.10.2023. ELY-keskuksen ilmoituksen mukaan kuulutus on lisäksi julkaistu lehti-ilmoituksella 19.9.2023 Aamulehdessä ja 20.9.2023 Kangasalan Sanomissa.

ELY-keskuksen ilmoituksen mukaan myös Tampereen ja Kangasalan kaupungit ja Väylävirasto ovat ilmoittaneet suunnitelman laatimiseen liittyvistä kuulutuksista ja vuorovaikutustilaisuuksista omissa verkkosivuillaan.

Suunnitelmasta on saatu **Tampereen ja Kangasalan kaupungin, Pirkanmaan liiton, Pirkanmaan maakuntamuseon, Väyläviraston ja Pirkanmaan ELY-keskuksen Ympäristö- ja luonnonvarat vastualueen** lausunnot.

ELY-keskus on ilmoittanut, että tiesuunnitelmassa on otettu huomioon **Väyläviraston suunnittelun ohjauksen** näkemykset suunnitteluprosessiin ja tiesuunnitelman sisältöön.

Muistutukset

Suunnitelmasta on tehty 18 muistutusta. Muistutuksista 9 kappaletta on jätetty Tampereen kaupungin alueella ja 8 kappaletta Kangasalan kaupungin alueella. Yksi muistutus koski kummankin kaupungin aluetta.

1. Muistuttaja A on todennut, että

- häneen ei olla oltu yhteydessä maa-alueiden menetyksestä seuraavista korvauksista.

Tampereen kaupunki on todennut, että muistutus koskee Tasanteella sijaitsevaa maa-alueen lunastamista maantiealueeksi. Korvauksista päätetään maantietoimituksen yhteydessä.

Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus toteaa, että tiesuunnittelun aloittamisesta on kuulutettu liikennejärjestelmästä ja maanteistä annetun lain mukaisesti. Suunnittelun aikana on järjestetty kaksi vuorovaikutustilaisuutta ja työpaja. Kuten Tampereen kaupunki on muistutukseen antamassaan vastineessa todennut, maa-alueiden lunastuskorvauksista päätetään maantietoimituksen yhteydessä.

2. As Oy Atalanlehto on vaatinut, että

- Nikinväylän ja Aitolahden risteykseen rakennetaan liikenneympyrä. Jos tämä ei tilan puolesta ole mahdollista, toinen varteenotettava vaihtoehto voisi olla erilliset kääntymiskaistat Aitolahdentielle Nikinväylälle sekä mahdollisesti jopa liikennevalo-ohjaus, koska risteyksessä kulkee merkittävä määrä koululaisia ja heidän vanhempiaan. As Oy Atalanlehto toivoo näiden turvallisuutta ja sujuvuutta parantavien ehdotuksien huomioimista ja vakavaa harkintaa tämän hankkeen rinnalla 9-tien uutta tieyhteyttä edistettäessä.

Tampereen kaupunki on todennut, että muistutus koskee Aitolahdentien ja Nikinväylän liittymää, joka on tiesuunnitelma-alueen ulkopuolella. Mahdolliset uudet liittymäjärjestelyt tarkastellaan Aitolahdentien jatkosuunnittelun yhteydessä.

Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus toteaa, että muistutuksen kohde sijaitsee tiesuunnitelma-alueen ulkopuolella. Tampereen kaupunki vastaa kyseisen katualueen mahdollisesta jatkosuunnittelusta.

3. As Oy Olkahisenpuisto on vaatinut, että

- valtatie 9 rakentamisen yhteydessä Olkahisten- ja Katiskalahden nykyisiä silta-aukkoja tulisi leventää ja vesisyvyksiä aukkojen kohdalla syventää veden virtausolojen parantamiseksi. Vastaavasti uusien silta-aukkojen rakentamisen yhteydessä tulee huolehtia mahdollisimman hyvä veden virtausolojen säilyminen uusien rakenteiden kohdalla (riittävä aukkojen leveys ja vesisyvyys).
- tien ja siltojen hulevesien viemärointi tulee hankkeen yhteydessä järjestää siten, että hulevedet johdetaan jatkossa Niihamanselän puolelle Olkahistenlahtea kuormittamatta. Samoin rakentamisen yhteydessä tulee huolehtia, että rakentamisen aikaiset valumavedet eivät kuormita Olkahistenlahtea.
- virkistyskäytön mahdollistava turvallinen kulkumahdollisuus Olkahisten- ja Katiskalahden siltojen alitse tulee varmistaa myös jatkossa. Silta-aukkojen reunoilla olevaa kulkumahdollisuutta toivotaan myös parannettavan rakentamisen yhteydessä rakentamalla jonkinlaiset kävelysillat.
- tiesuunnitelman laatimisen yhteydessä pidetyn yleisötilaisuuden palautteen huomioonottamista. Palautteessa on todettu, että ennustetilanteen v. 2040 liikennemäärillä ja tiesuunnitelmassa nyt esitetyillä meluntorjuntatoimenpiteillä keskiäänitaso As Oy Olkahistenlahden sisäpiha-alueella tulee nousemaan yli 50 dB:n. Koska Vt 9:n liikenteen asutukselle aiheuttama meluhaitta on jo nykyisellään merkittävä, on palautteessa esitetty, että meluntorjuntaa tulee tehostaa tiesuunnitelmassa esitetystä siten, että meluhaitta pienenee ja melutasot laskevat asuntoalueella nykyisestään. Esitetyillä meluntorjuntatoimenpiteillä melumallinnuksen mukaan tulee tapahtumaan päinvastoin. Edellytämme, että tien parannushankkeen yhteydessä liikenteen aiheuttamat meluhaitat pitää saada vähenemään merkittävästi.
- Tampereen kaupunki on todennut, että muistutuksessa kritisoidaan meluntorjuntaratkaisua. Tiesuunnittelun yhteydessä tehdyn melumallinnuksen perusteella esitetyillä ratkaisulla päästään ohjearvojen alapuolelle. Muistutuksessa tuodaan myös esiin huoli Olkahisten- ja Katiskalahden veden laadusta. Tiehankkeen epäillään heikentävän veden virtausta ja vaihtuvuutta entisestään ja ratkaisuksi esitetään nykyisten silta-aukkojen leventämistä ja vesisyvyyden lisäämistä niiden kohdalla. Tampereen kaupungin mielestä tiehankkeen jatkosuunnittelun yhteydessä on mahdollista arvioida, olisiko silta-aukkojen leventämisellä ja vesisyvyyden kasvattamisella veden vaihtuvuutta merkittävästi lisäävä vaikutus. Olkahistenlahden veden laadun arvellaan myös heikkenevän Ojalan ja Lamminrahkan alueiden rakentamisen myötä kasvavan hulevesikuormituksen seurauksena. Huleveden laatuun ja määrään voidaan vaikuttaa esimerkiksi erilaisin sen virtausta hidastavin ja imeytymistä lisäävin ratkaisuin, mutta niitä ei ratkaista tiesuunnitelmassa.

Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus toteaa, että tiesuunnittelun yhteydessä tehdyn melumallinnuksen perusteella esitetyillä meluntorjuntaratkaisulla päästään ennustetilanteessa 2040 ohjearvojen alapuolelle. Suunniteltujen siltojen vapaa-aukko on suurempi kuin nykyisten siltojen, joten siltojen rakentamisella ei ole pysyviä vaikutuksia hydrologisiin tekijöihin, virtaamaan tai vedenkorkeuteen. Hulevesiratkaisut on tiesuunnitelmassa suunniteltu niin, että vesistöön johdetaan mahdollisimman vähän hulevesiä suoraan. Tiesuunnitelmassa on esitetty hulevesien viivytysrakenteet ennen tievesien laskemista vesistöön. Kävelysiltaa ei tiesuunnitelmaratkaisussa ole esitetty, eikä sille ole noussut tarvetta tiesuunnitelman laadinnan aikana. Rannat ovat yksityisessä omistuksessa, joten rantojen virkistyskäyttö ei yleisesti ole mahdollista.

4. Muistuttaja B on vaatinut, että

- Heposaaren venepaikalle osoitettu ajotie (Y45) poistetaan tiesuunnitelmasta. Ajotie kulkee tilan xx keskeltä läheltä rakennuksia.
- melusuojauksen toteuttamista niin, että tila xx säilyy käyttö- ja uudisrakennuskelpoisena ja tilasta xx ei tarvita maata. Muistuttaja toteaa lisäksi, että tiesuunnitelman mukaisella ratkaisulla tiealueen alle jäisi myös xx lähdekaivo, jota kiinteistöt ovat käyttäneet juomaveden ottamiseen.

Tampereen kaupunki on todennut, että ajoyhteydelle venepaikkoineen on olemassa oleva rasite. Kaupungin mukaan sille ja melusuojaukselle on osoitettu tarkoituksenmukainen ratkaisu tiesuunnitelmassa.

Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus toteaa, että Heposaassa sijaitsevalla kiinteistölle xx on osoitettu nykyisin rasiitteena oleva yhteys yleisen tien alueelle. Yhteys jää rakennettavan valtatie alle ja se korvataan yksityistiellä Y45. Tietoimituksessa käsitellään haitat, jotka aiheutuvat kaivon jäämisestä tiealueen alle. Mikäli kaivo on talousvesikäytössä, kaivolle suunnitellaan korvaava ratkaisu. Meluntorjuntaratkaisua sekä yksityisteiden Y8 ja Y45 linjauksia on muutettu siten, että kiinteistöjen xx ja Rantala xx maa-alueita tarvitsee lunastaa mahdollisimman vähän. Muutoksella ei ole vaikutuksia alueen ennustettuun melutilanteeseen.

5. Muistuttaja C on vaatinut, että

- Heposaaren venepaikalle osoitettu ajotie (Y45) poistetaan tiesuunnitelmasta.

Tampereen kaupunki on todennut, että ajoyhteydelle venepaikkoineen on olemassa oleva rasite. Kaupungin mukaan sille ja melusuojaukselle on osoitettu tarkoituksenmukainen ratkaisu tiesuunnitelmassa.

Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus toteaa, että Heposaassa sijaitsevalla kiinteistölle xx on osoitettu nykyisin rasiitteena oleva yhteys yleisen tien alueelle. Yhteys jää rakennettavan valtatie alle ja se korvataan yksityistiellä Y45.

6. Muistuttajat D ja E ovat vaatineet, että

- tiesuunnitelmaa tulee muuttaa siten, että tiesuunnitelmassa purettavaksi esitetty asuinrakennus osoitteessa xx olisi mahdollista säilyttää.

Tampereen kaupunki on todennut, että tiesuunnitelma perustuu asemakaavaan 8777, joka on saanut lainvoiman 19.9.2022. Asemakaavan 8777 tavoitteena on mahdollistaa valtatie 9 rakentaminen tiesuunnitelman mukaisesti.

Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus toteaa, että kuten Tampereen kaupunki on todennut, tiesuunnitelma ratkaisu perustuu lainvoimaiseen asemakaavaan, joka mahdollistaa valtatie 9 rakentamisen tiesuunnitelman mukaisesti. Lunastus- ja haittakorvauksista päätetään maantietoimituksessa.

7. Muistuttajat F ja G ovat vaatineet, että

- tiesuunnitelmassa esitettyä kuivatusratkaisua muutetaan siten, että tontille sijoittuva laskuoja 11 poistetaan. Muistutuksessa esitetään, että selvitetään mahdollisuus johtaa kuivatusvedet laskuojaan 12 ja siitä eteenpäin.

Tampereen kaupunki on todennut, että kyseinen laskuojaratkaisu on perusteltua selvittää ja tarkastella uudelleen jatkosuunnittelun yhteydessä.

Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus toteaa, että suunnitelmaa muutetaan ja laskuoja 11 poistetaan suunnitelmasta. Vedet ohjataan rinnakkaistien M6 sivuojaassa laskuojaan 12 tiealueen rajoissa. Maantien M6 alittava rumpu säilytetään suunnitelmassa. Tarkempi kuivatussuunnittelu tehdään rakentamissuunnittelun yhteydessä.

8. Tampereen Liikekiinteistöt Oy ovat vaatineet, että

- mikäli Tampereen Liikennekiinteistöt Oy päätyy lähitulevaisuudessa aloittamaan projektin kiinteistönsä käyttötarkoituksen muuttamiseksi asuinkäyttöön, tulee meluaidan rakentaminen myös tämän tontin pohjoisreunaan tiettyssä vaiheessa ajankohtaiseksi. Tampereen Liikekiinteistöt Oy toteaa, että se ilmoittaa suunnitelmansa xx kiinteistön käytöstä heti, kun ovat tehneet strategiset päätökset xx toiminnan edelleen kehittämistä, jotta tiesuunnitelman toteutuksessa voidaan ottaa huomioon tontin tuleva käyttötarkoitus.

Tampereen kaupunki on todennut, että muistutuksessa tiedotetaan tiesuunnitelmaan rajautuvaa kiinteistöä koskeva asia, jonka Tampereen kaupunki on merkinnyt tiedoksi.

Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus toteaa, että koska kiinteistön tuleva käyttötarkoitus ja maankäyttöratkaisut eivät ole vielä tiedossa, myöskään mahdollista melusuojausta ei ole mahdollista esittää tiesuunnitelmassa. Kiinteistöä koskevasta melusuojaustarpeesta ja -ratkaisusta päätetään aikanaan asemakaavoituksen yhteydessä.

9. Tampereen Polkupyöräilijät ry on todennut, että

- Tasanteen uusi eritasoliittymä on tarpeeton. Liittymä ei varsinaisesti ratkaise mitään liikenteellistä ongelmaa vaan lähinnä siirtää liikennettä paikasta toiseen. Eritasoliittymä lisää kustannuksia, heikentää väylän toimivuutta valtakunnallisena yhteytenä, lisää rakentamisen päästöjä ja osaltaan tekee taas auton valinnan houkuttelevammaksi ja siten vie liikenteen päästötavoitteita entistä kauemmaksi. Vähintäänkin eritasoliittymä olisi pitänyt kytkeä liikenteen rauhoittamistoimenpiteisiin sekä jalankulun ja pyöräliikenteen olosuhteiden parantamiseen eritasoliittymästä etelään päin.

Mikäli uusi eritasoliittymä Tasanteelle kuitenkin tehdään, tulee risteuksen ehdottomasti täyttää nyt voimassa olevat suunnitteluohjeet niin pääreitien leveyden, kaarresäteiden, pituuskaltevuuksien kuin alikulkujen näkemien osalta. Aitolahdentiellä kulkee kuitenkin seudullinen pääreitti, eli kompromissit eivät ole hyväksyttäviä. Suunniteltaessa valtakunnallista maantieverkkoa,

tulee noudattaa tiukasti valtakunnallista Pyöräliikenteen suunnitteluohjetta Väylä 18-2020. Ohje on kuvauksensa mukaisesti "tarkoitettu käytettäväksi maanteilla, mutta soveltuu myös kaupunkiseutujen pyöräliikenteen järjestelyjen suunnitteluun". Mikäli Väylävirasto ei noudata omaa ohjettaan siellä, minne se on erityisesti tarkoitettu, on vaikea vaatia ohjeen noudattamista kunniltakaan. Tasanteen liittymään järjestelyissä vaikuttaa poiketun suunnitteluohjeista, esimerkiksi sillan S19 alikulkuun johtaa pituustasaukseltaan 10% väylä, kun pyöräliikenteen suunnitteluohjeen mukaisesti enimmäisarvo on 8% ja alikulkujen yhteydessä 5%.

- E3 Aitovuoren eritasoliittymässä sijaitsevan seudullisen pyöräilyn pääreitit pituuskaltevuus ei ole Väyläviraston suunnitteluohjeen mukainen. Nykyiseen melko tasaiseen väylään lisätään ylimääräisiä laskuja ja nousuja yli/alikulkujen takia. Väylän ohjeen mukaan pyöräliikenteen laatuikäytävälle, jollainen sallittu pituuskaltevuus on 4%, kun suunnitelmassa on esitetty 5% kaltevuudet.
- tässä suunnitelmassa on kuitenkin kiinnitetty pyöräliikenteen rinnakkaisreitteihin enemmän huomiota kuin monessa muussa viime vuosien maantiesuunnitelmassa. Pidämme erityisesti hyvänä, että Aitolahdentien ja Lintukalliontien välille rakennetaan pyörätie. Mielestämme pituuskaltevuuksia olisi kuitenkin syytä vielä tasata ja toteuttaa väylä vähintään 3,5 m päällysteen leveydellä. Nyt esitetty 3,0 m on vähäisen käyttäjämäärän aluereitin mitoitus ja 0,5 m levitys varmistaisi väylän sujuvuuden myös tulevaisuudessa.

Tampereen kaupunki on todennut, että kaupunki pitää Tasanteen eritasoliittymää erittäin tarpeellisena sen vaikutusalueella olevan maankäytön kehittymisen myötä vääjäämättä lisääntyvän moottoriajoneuvoliikenteen vuoksi. Sen avulla pystytään siirtämään pitkämatkaista ja seudullista liikennettä kulkemaan verkollisesti tarkoituksenmukaisemmin ja sitä myötä vähentämään Aitolahdentien kuormittumisen haittoja kehittyvän Koilliskeskuksen alueella. Tasanteen eritasoliittymää koskevien jalankulku- ja pyöräilyväylien osalta muistutuksessa kritisoidaan suunnitteluohjeiden vastaista pystygeometriaa väylällä K7J. Sen osalta ratkaisu tarkennetaan ja ratkaistaan myöhemmin laadittavassa katusuunnitelmassa, kuten muutkin tiesuunnitelman K-merkinnällä varustetut väylät Tampereen kaupungin alueella.

Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus toteaa, että Tasanteen eritasoliittymän tarve on kuvattu hyvin Tampereen kaupungin lausunnossa. Katujen ja niihin liittyvien jalankulku- ja pyöräilyväylien pysty- ja vaakageometria päätetään katusuunnittelun yhteydessä. Aitovuoren eritasoliittymän kävely- ja pyöräilyväylien suunnittelussa on ollut lähtökohtana, että yhteydet eivät risteä samassa tasossa ajoneuvoliikenteen yhteyksien kanssa. Suunnittelussa on pyritty mahdollisimman hyvään kävely- ja pyöräilyväylien pystygeometriaan. Rakentamissuunnittelun yhteydessä selvitetään kuitenkin vielä, onko väylien pituuskaltevuutta mahdollisuutta loiventaa. Aitolahdentien ja Lintukalliontien välisen kävely- ja pyöräilyväylän J12/Y12J 3,0 metrin päällysteleveys on oletettuihin käyttäjämääriin nähden riittävä.

10. Iskelän omakotiyhdistys ovat vaatineet, että

- kevyenliikenteen yhteydet Ruutanasta Tampereen suuntaan on ratkaistava tiesuunnitelman viimeistelyvaiheessa nykyistä vahvemmin ja monipuolisemmin. Yhteydet Ruutanasta Aitolahdentielle tulee jäsentyä mahdollisimman suoraan ja vaivattomasti. Nähtävillä olevassa tiesuunnitelmassa kevyenliikenteen yhteys Ruutanasta Aitolahdentielle on osoitettu VT 9:n pohjoispuolelle, eli Tarastenjärven puolelta. Se pidentää matkaa verrattain paljon Linnainmaalle, joka on kuitenkin ensisijainen kevyen liikenteen suunta. Toisaalta Aitolahdentieltä on osoitettu yhteys Lintukalliontielle asti. Lintukalliontie säilyy kuitenkin jatkossakin yksityistienä, joten se toimii vain osittaisena ratkaisuna kevyen liikenteen tarpeisiin.

- kevyen liikenteen yhteys Ruutanen ja Aitolahdentien välinen tulee osoittaa tiesuunnitelmassa eikä jättää asiaa ratkaistavaksi Haapakorven alueen asemakaavoituksen yhteydessä. Haapakorven alue on Tampereella, eikä Tampereen kaupungilla oletettavasti ole erityistä intressiä ruutanalaisten kävely- ja pyöräilyolosuhteiden kehittämiseen. Minimiraatkaisuna muistutuksessa esitetään, että tiesuunnitelmaan kirjataan velvoittava merkintä siitä, että suora kevyen liikenteen yhteys tulee osoittaa asemakaavan laadinnan yhteydessä.

Tampereen kaupunki on todennut, ettei tiesuunnitelmalla voida velvoittaa asemakaavaa.

Kangasalan kaupunki on todennut, että kaupunki on pitänyt esillä suuremman jalankulun ja pyöräilyn yhteyden tarvetta Ruutanasta Tampereen suuntaan. Tiesuunnitelmassa yhteys on osoitettu valtatie pohjoispuolelta, koska Tampereen puolella ei ole olemassa asemakaavaa, joka mahdollistaisi suoraviivaisemman linjauksen osoittamisen. Yhteys ei myöskään kuulu tiesuunnitelma-alueeseen. Kangasalan kaupunki on todennut, että Haapakorven alueen asemakaavoitus on Tampereen kaupungin vastuulla.

Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus toteaa, että tiesuunnitelmalla ei voida velvoittaa asemakaavaa. Kävely- ja pyöräilyväylän Y12J jatko Ruutanen suuntaan ratkaistaan Haapakorven alueen asemakaavoituksen yhteydessä.

11. Muistuttaja H on todennut, että

- melusuojausaukko Ratatien kohdalla sijaitsee juuri kohdassa, jossa rakennukset ovat lähimpänä eritasoliittymää, 9-tietä sekä etelän puoleista rampia. Miten suunnitelmassa otetaan huomioon kävely- ja pyörätieksi muutettavan Ratatien kohdalla melutason ohjearvojen mahdollinen ylitys? Havainnekuvasta ei selviä, miten meluvalli ao. kohdassa aiotaan toteuttaa.
- suunnitelmassa Kivihuhdantien rinnakkaistieyhteyden mutka xx ja xx kohdalta aiotaan suoristaa, jolloin em. kiinteistöiltä kulku Kivihuhdantielle vaikeutuu. Vasemmalta tuleva liikenne ohjautuu suunnitelman mukaan takavasemmalta. Nykyisen mutkan suoristaminen aiheuttaisi sen, että em. kiinteistöjen kohdalle pitäisi turvallisuuden vuoksi kuitenkin rakentaa hidasteet, jolloin mutkan suoristamisesta ei tulisi olemaan vastaavaa hyötyä.
- Laskuoja on suunnitelmassa merkitty paikkaan, jossa ei ole ennestään minkäänlaista avo-ojaa eikä paikkaa mihin vesi johdettaisiin. Vesi kulkisi suoraan kiinteistöiltä xx xx Kivihuhdantielle kulkeville teille aiheuttaen niiden vettymisen. Laskuoja tulisi sijoittaa jonnekin muualle, missä se ei aiheuta ongelmia kiinteistöille.
- tiesuunnitelman lepakkoselvityksen mukaan työssä tarkistettiin kahden purettavan rakennuksen todennäköisyys olla luontodirektiivin liitteen IV(a) lepakoiden lisääntymis- ja levähdyspaikkoja. Onko jossain nähtävillä koko tieosuudelta Alasjärvi-Käpykangas tehty lepakkokartoitus? Jos sellainen on tehty, siitä tulisi selvittää myös Suinulan eritasoliittymän alueen lepakkotilanne. Kiinteistöjen xx ja xx alueilla on todettu vuosikymmenten ajan lepakoiden liikehdintää. Lepakkolaji ei ole tiedossa.

Kangasalan kaupunki on todennut, että yksityistien Y46 mutkan suoristaminen parantaa yksityistien linjausta ja täten parantaa väylän liikenneturvallisuutta. Suunnitelmassa pihaliittymät on linjattu kohtisuoraan yksityistiehen nähden. Kaupunki on todennut, että laskuojaa 34 ei tule rakentaa kohti olemassa olevia rakennuspaikkoja ja asemakaavoitettavaksi tarkoitettulle pientaloalueelle. Vedet tulisi ensisijaisesti imeyttää syntysijoillaan ja rakentamattomaksi jäävällä alueella. Sama koskee muitakin rakennettuja/rakennettavia alueita, joille laskuojia on suunniteltu.

Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus toteaa, että meluvallia (Me23) korotetaan niin, että melun ohjearvot saavutetaan. Meluvallin korkeus muutetaan maantien M4 tasausviivasta mitattuna 3-5 metriä korkeaksi sekä rampin E5R2 tasausviivasta mitattuna 5 metriä korkeaksi. Kuten Kangasalan kaupunki on todennut, yksityistien Y46 mutkan suoristaminen parantaa yksityistien linjausta ja sen liikenneturvallisuutta. Meluvallien takana kulkevat vesimäärät ovat vähäisiä ja valuma-alueet pienet. Laskuojat 32 ja 34 on poistettu suunnitelmasta ja ne korvattu meluvallin taakse sijoittuvilla imeytysaltailla M4 paaluvälillä 360-390 sekä E5R2 paaluvälillä 125-165. Suunnittelun aikana tehtyjen lepakkoselvitysten mukaan suunnittelualueella ei ole suojeltavia lepakkokohteita. Suunnitelma ei aiheuta vaikutuksia kiinteistöille lepakkosten osalta.

12. Muistuttaja I on kysynyt, että

- onko tiesuunnitelmassa huomioitu liityntäpysäköinnin tarve Suinulan eritasoliittymässä. Muistutuksessa todetaan, että Onkijärven levähdyspaikalla on etenkin arkisin keskimäärin 1-5 autoa pysäköitynä koko päivän ajan kimpakyytiläisten jatkaessa siitä yhdellä autolla kohti Keski-Suomea.

Kangasalan kaupunki on todennut, että Suinulan eritasoliittymän yhteyteen esitetään tiesuunnitelmassa erillistä liityntäpysäköintialuetta sekä kattavia jalankulkuyhteyksiä mm. ramppien linja-autopysäkeille.

Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus toteaa, että kuten Kangasalan kaupungin vastineessa on todettu, Suinulan eritasoliittymän yhteyteen on suunniteltu liityntäpysäköintialue jalankulkuyhteyksineen.

13. Muistuttaja J on vaatinut, että

- tiesuunnitelmassa kiinteistöä vastapäätä merkitty ylijäämämaan sijoitusalue tulee poistaa suunnitelmasta. Muistutuksessa todetaan, että alue muuttaa olennaisesti kiinteistön pihapiiriä. Maastonmuoto huomioiden esitetty alue on täysin epäsopiva ylijäämämaan sijoituspaikaksi.

Kangasalan kaupunki on todennut, että kaupunki on tiesuunnitelmassa antamassaan lausunnossa tuonut esiin, että ylijäämämassat tulee ensisijaisesti hyödyntää meluvallissa ja muissa rakenteissa. Suunnittelun tiealueen Kangasalan osuudella on useita ympäristöluvallisia maankaatopaikkoja. Kaupungin mielestä olisi tarkoituksenmukaisempaa selvittää mahdollisuus maamassojen käyttöön ennen uusien ylijäämämaiden sijoitusalueiden perustamista. Ylijäämämaiden sijoitusalueet 9-11 sijoittuvat Mustijärven länsi- ja eteläpuolelle Suinulan-Havisevan osayleiskaavan työpaikka- ja teollisuustoimintojen alueelle, jolla lähtökohtana on yritystoiminnan mahdollisuuksien edistäminen. Maamassojen sijoituksella ei voida heikentää alueiden kehitysmahdollisuuksia suunniteltuun käyttöön. Mustijärvi on pienkokoinen järvi, jonka etelärannalla on myös loma-asutusta ja länsipuolella on kaupungin laavupaikka. Järven koko ja häiriöherkkyys on tärkeää huomioida läjitysalueiden ja niihin liittyvien hulevesien suunnittelussa. Lisäksi järveen työntyy etelän suunnasta pieni harju, joka tuo pienipiirteisyyttä maisemaan. Kaupunki esittää edellä mainittujen seikkojen huomioimista läjitysalueiden suunnittelussa.

Kaupunki on lisäksi todennut, että se on käynnistänyt osayleiskaavan laatimisen Ruutanan-Tarastenjärven-Aseman alueella. Mustijärven alueella uuden Ruutana-Tarastenjärvi-Asema-osayleiskaavan on tarkoitus korvata tällä hetkellä voimassa oleva Suinulan-Havisevan osayleiskaava. Osayleiskaavatyössä tavoitteena on elinkeinoalueiden vahvempi kehittäminen valtatie 9 ympäristössä.

Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus toteaa, että maa-ainesten sijoitusalue 9 poistetaan suunnitelmasta. Sijoitusalueet 10 ja 11 säilytetään. Sijoitusalue 10 toimii osittaisena näkösuojana ja meluntorjuntana Mustijärven ulkoilualan suuntaan. Sijoitusalue 11 rajautuu radan ja tien väliin.

14. Muistuttaja K on vaatinut, että

- meluvallit tehdään heti projektin alkuvaiheessa Mellijärventien kohdalle, jotta myös rakennusaikainen meluhaitta asumiselle olisi mahdollisimman vähäinen. Puita tms. ei tule istuttaa meluvalliin rakennusten läheisyyteen aurinkopaneelien vuoksi.
- xx hallin lähelle Mustijärventielle ML-liittymästä yhteys nykyiselle "metsätielle". Uusi ML-liittymä yhdystieltä välillä 1000-1100.
- Mellijärventien ja Siperiantien välillä olevan 9-tien ali menevän laskuojan kunnostamista ja avaamista, ettei vesi nousisi.

Kangasalan kaupunki on todennut, ettei sillä ole lausuttavaa muistutuksesta.

Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus toteaa, että muistutuksessa esitetyt asiat pyritään ottamaan huomioon seuraavassa suunnittelu- ja/tai toteutusvaiheessa. Maatalousliittymät kiinteistölle sijaitsevat tiesuunnitelmassa Siperiantielle sekä maantiellä M3 paaluilla 1270 ja 1510. Päätös ei koske maatalousliittymiä. Liittymien sijainteja on mahdollisuus tarkentaa toteutuksen yhteydessä. Maantien M3 osalta maatalousliittymät on esitetty suunnitelmassa ohjeellisina.

15. Muistuttajat L ja M ovat kysyneet, että

- onko meluvallin korkeus Havisevanjärven pohjoisosan kohdalla riittävä blokkamaan tiestä aiheutuva melu ja miten melu on mallinnettu oikean meluvallin korkeuden selvittämiseksi.

Kangasalan kaupunki on todennut, että ettei sillä ole lausuttavaa muistutuksesta.

Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus toteaa, että melumallinnus kohdalla on tehty oikein ja maasto nousee kyseisellä paaluvälillä meluestekorkeutta korkeammaksi. Melumallinnuksessa on huomioitu todelliset maastonmuodot ja meluestevaikutus kohdalla on riittävä.

16. Muistuttaja N on vaatinut, että

- Havisevanjärven puolella oleva pysyvä asutus otetaan huomioon melusuojuuksia määritettäessä. Muistutuksessa esitetään meluvallin rakentamista myös Havisevanjärven puolelle valtatie Käppeentiestä Käpykankaan suuntaan. Lisäksi muistutuksessa esitetään alikulun tekemistä Käppeentien jatkoksi.

Kangasalan kaupunki on todennut, että Jokipolventiellä sijaitseva asuinkiinteistö vaikuttaa meluselvityksen perusteella sijoittuvan melualueelle. Tiesuunnitelmapaketoissa kiinteistön kohdalle on suunniteltu toimenpiteenä maastomuotoilu. Ympäristökartassa samalle kohdalle on esitetty meluvalli. Meluntorjuntatoimenpiteet Jokipolventien kohdalla tulisi tarkistaa ja poistaa aineistojen mahdolliset ristiriidat.

Kangasalan kaupunki on todennut, että jalankululle ja pyöräilylle osoitettu alikulkukäytävä (S20) on suunniteltu palvelemaan ensisijaisesti Onkijärven ja Havialan sekä Suinulan välistä jalankulku ja pyöräilyliikennettä. Kaupunki katsoo, että tiesuunnitelmassa esitetty sijainti palvelee paremmin jalankulkua ja pyöräilyä ja on suoraviivaisempi yhteys Onkijärven ja Havialan sekä Suinulan välillä.

Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus toteaa, että meluselvityksen mukaan melun raja-arvot eivät ennustetilanteessa ylity alueella, jota muistutus koskee. Jokipolventien kohdalle tiesuunnitelmapaketoissa esitetty maastonmuotoilu on muutettu 2,5 metriä korkeaksi meluvalliksi (Me 34).

ELY-keskus yhtyy Kangasalan kaupungin näkemykseen siitä, että jalankulkua ja pyöräilyliikennettä palveleva alikulku on esitetty tiesuunnitelmassa muistutuksessa esitettyä parempaan paikkaan.

17. Muistuttaja O on vaatinut, että

- kiinteistön xx kohdalle rakennetaan riittävä melusuojaus. Tiesuunnitelmassa on aukko meluvallissa kiinteistön kohdalla alikulun vuoksi, Alikulun kohdalla äänivalli on muutettu 1,5 m korkeaksi meluaidaksi. Muistutuksessa epäillään, estääkö aita tiestä aiheutuvan melun kulkeutumisen kiinteistölle, koska muualla Suinulan/Havisevan asutuksen kohdalla meluvalli on 2,5-5,0 m.
- kiinteistön kohdalle suunniteltu alikulku tulisi sijoittaa vanhan tien kohdalle.

Kangasalan kaupunki on todennut, että jalankululle ja pyöräilylle osoitettu alikulkukäytävä (S20) on suunniteltu palvelemaan ensisijaisesti Onkijärven ja Havialan sekä Suinulan välistä jalankulku ja pyöräilyliikennettä. Kaupunki katsoo, että tiesuunnitelmassa esitetty sijainti palvelee paremmin jalankulkua ja pyöräilyä ja on suoraviivaisempi yhteys Onkijärven ja Havialan sekä Suinulan välillä. Muihin muistutuksessa esitettyihin kohtiin kaupungilla ei ole lausuttavaa.

Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus toteaa, että meluvallien välissä oleva melukaide sillan kohdalla takaa riittävän kokonaismelusuojaus. Melumallinnuksen mukaan kiinteistön piha-alueella melutaso on alle valtioneuvoston asettaman päivämelun ohjearvon 55 dB. ELY-keskus yhtyy Kangasalan kaupungin näkemykseen siitä, että jalankulkua ja pyöräilyliikennettä palveleva alikulku on esitetty tiesuunnitelmassa muistutuksessa esitettyä parempaan paikkaan.

18. Muistuttaja P on vaatinut, että

- rinnakkaistie Suinulan eritasoliittymästä Käpykankaantielle tulisi suunnitella riittävän leveänä tarvittane kohtauspaikkoineen. Lisäksi rinnakkaistiellä tulisi olla riittävä kantavuus raskaita kuljetuksia varten. Käpykankaantien varressa toimii kaksi maa-ainesten ottopaikkaa ja raskas liikenne Käpykankaan metsätiellä ja tulevilla rinnakkaistiellä on siis erittäin vilkasta.

Kangasalan kaupunki on todennut, että Pirkanmaan maakuntakaavassa Käpykankaantien alueelle on osoitettu lisävarauksia kiviainesten ottamiselle sekä lisäksi puuterminaalitoiminnalle sekä maanvastaanotto- ja kierrätystoiminnalle. Käpykankaantie ei kuitenkaan kuulu tiesuunnitelman suunnittelualueeseen. Rinnakkaistie on suunniteltu yksityistienä (Y1) poikkileikkaus 7,0 metriä.

Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus toteaa, että yksityistien Y1 kantavuus ja leveys on riittävä myös kohtaamiset huomioon ottaen.

Liikenne- ja viestintävirasto toteaa, että lain mukaan ELY-keskuksen vastine muistutuksiin annetaan hyväksymispäätöksessä. Hallintolain (434/2003) 56 §:n mukaan on riittävää, että ELY-keskus toimittaa tiedon tiesuunnitelman hyväksymispäätöksestä muistutuksessa ilmoitetulle yhdyshenkilölle tai muistutuksen ensimmäiselle allekirjoittajalle, jonka tehtävänä on huolehtia tiedoksisaannista muille kanssamuistuttajille.

Lausunnot

Kangasalan **kaupunki** on ilmoittanut, että

- kaupungin näkemyksen mukaan tiesuunnitelma pohjautuu valtakunnalliseen liikennejärjestelmäsuunnitelmaan ja valtion tieverkon investioitiohjelmaan. Valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman tavoitteista tiesuunnitelma toteuttaa erityisesti saavutettavuuden tavoitetta ja vastaa elinkeinojen, työssäkäynnin ja asumisen tarpeisiin sekä toteuttaa tehokkuuden tavoitetta parantaen liikennejärjestelmän yhteiskuntataloudellista tehokkuutta. Pirkanmaan liikennejärjestelmäsuunnitelma pohjautuu valtakunnalliseen liikennejärjestelmäsuunnitelmaan ja siten tiesuunnitelma toteuttaa myös maakunnallista suunnitelmaa.
- tiesuunnitelman aineistosta puuttuvat Tarastejärven asemakaava (kaava 740, hyväksytty 13.11.2017) sekä Kangasalan strateginen yleiskaava (kaava 31). Suinulan ja Käpykankaan välisellä jaksolla tiesuunnitelma ulottuu myös Kangasalan osayleiskaavan (kaava 3) karttalehdelle nro 4. Karttalehti puuttuu tiesuunnitelma-aineistosta. Tiesuunnitelma on voimassa olevien asemakaavojen mukainen.
- oikeusvaikutteisen Suinulan-Havisevan osayleiskaavan alueella tiealuetta ja tien parantamistoimenpiteitä sijoittuu jonkin verran maa- ja metsätalousalueelle sekä suojaviheralueelle. Suinulan eritasoliittymä sijoittuu lähes täysin kaavaan varatulle eritasoliittymän tarkemman suunnittelun tarvealueelle. Mustijärventien alueella suunniteltu rinnakkaistie poikkeaa linjaukseltaan hieman yleiskaavassa osoitetusta tielinjauksesta tiesuunnitelman yhteydessä tehdyn tarkemman suunnittelun johdosta. Kolme läjitysalueita sijoittuu yleiskaavassa työpaikkatoiminnoille varatulle alueelle.
- oikeusvaikutteisen Kangasalan rantaosayleiskaavan alueella tiealuetta ja tien parantamistoimenpiteitä sijoittuu jonkin verran kaavan maa- ja metsätalousalueelle ja parissa kohtaa olemassa olevan/uuden lomarakennuspaikan läheisyyteen. Mustijärvellä ja Onkijärvellä valtatie kehittämissuunnitelmat sijoittuvat aivan olemassa olevan tai uuden lomarakennuspaikan (RA tai RA-2) läheisyyteen. Lomarakennuspaikkojen sijoittelun osalta voimassa oleva rantaosayleiskaava on tarkka ja määrittää rakennuspaikan sijainnin. Kangasalan kaupunki huomauttaa, että lomarakennuspaikkojen osalta on hyvä varmistaa meluvaikutusten lisäksi muun muassa laskuojien sijoittelu siten, että lomarakennuspaikat voidaan toteuttaa yleiskaavan mukaisesti.
- yleisesti voimassa olevat osayleiskaavat on laadittu yleispiirteisempinä ohjamaan alueen maankäyttöä kokonaisuudessaan, jolloin niissä ei ole huomioitu valtatie kehittämissuunnitelman tarkalla tasolla. Tiesuunnitelma on tässä suhteessa tarkempi suunnittelun taso.

- Ruutana-Tarastenjärvi-Asema osayleiskaava on vireillä valtatie 9 osuudella Tampereen raja-Kivihuhdantie. Osayleiskaavan valmistelussa tullaan huomiomaan tiesuunnitelma. Muilta osin kaupunki ei näe päivitystarpeita.
- kaupunki vastaa asemakaavan mukaisten katujen (Ruutanantie, Eino Jutikkalantie ja Tarastentie) tarvittavista katu- ja toteuttamissuunnitelmista tiesuunnitelman toteutuksen edellyttämässä aikataulussa.
- kaupunki huomioi Kaarinanpolun muutokset, eikä kaupungilla ole muutoksiin huomauttamista.
- Lintukallion vihersilta tukee seudullisen viherverkoston kehittämistä. Vihersilta kytkee Kangasalan ja Tampereen alueille sijoittuvan laajemman Aitovuori-Lamminrahka-Kirkkoharju viheralueen valtatie pohjoispuolisiin luontoalueisiin.
- kaupunki on käynnistänyt osayleiskaavan laatimisen Ruutan-Tarastenjärven-Aseman alueella. Jo aiemmin vireillä olleen Ruutan osayleiskaavan aluetta on laajennettu. Kaavoitettavalle alueelle ollaan laatimassa/päivittämässä luontoselvitystä kaavasunnittelun pohjaksi. Tässä yhteydessä selvitetään myös alueen ekologista verkostoa. Kaupunki on tunnistanut valtatie ylittävän ekologisen yhteyden Mustijärven länsi- ja itäpuolella. Tierakenteiden lisäksi alueelle ollaan tiesuunnitelmassa sijoittamassa myös läjitysalueita ja meluvalleja. Läjitysalueiden ja meluvallien metsitys tukee ekologisen verkoston säilymistä.
- alueen asutuksen ja loma-asutuksen suojaksi on esitetty melusuojaustoimenpiteet. Melusuojauksen suhteen on hyvä vielä huomioida, että Suinulan-Havisevan osayleiskaavassa on osoitettu uusi pientalovaltainen asuinalue Suinulan eritasoliittymän kaakkoispuolella. Suunnitellun maankäytön kannalta olisi kannatettavaa tutkia mahdollisuus sijoittaa ylijäämämaita siten, että ne suojaisivat tulevaa asuinalueita liikenteen melulta.
- Mustijärven länsipuolella on Suinulan-Havisevan osayleiskaavassa osoitettu kävelyn ja pyöräilyn yhteys. On syytä varmistaa, että alikulun leveys mahdollistaa tarvittaessa erillisen jalankulun ja pyöräilyn väylän.
- laskuojan 19 vieressä on voimassa olevassa asemakaavassa (Tarastenjärven asemakaava 740) ohjeellinen alueen osa, joka varataan hulevesien viivyttämiseen tai imeyttämiseen. Tiesuunnitelmassa on tarpeen huomioida, ettei laskuoja aiheuta haittaa hulevesien hallintatoimille.
- laskuoja 22 ei ole huomioitu alueella voimassa olevassa asemakaavassa nro 740. Laskuoja kulkee korttelin nro 8022 rakennusalan läpi jakaen korttelia ohjeellisen tonttialueen kohdalta. Laskuoja saattaa rajoittaa asemakaavan mukaista korttelialueen rakentamista. Laskuojaan 22 johdettavia vesiä tulisi pyrkiä viivyttämään niiden syntysijoilla ja laskuojan laajuus ja virtaamien kasvu rajoittamaan siten, että vaikutuksia suunniteltuun maankäyttöön ei muodostu.
- kaupunki sallii tarvittavat työnaikaiset toimenpiteet asemakaavoitetulla ja omistamillaan alueilla (Ruutanantie, Eino Jutikkalantie ja Tarastentie).
- ylijäämämassat tulee ensisijaisesti hyödyntää meluvalleissa ja muissa rakenteissa. Suunnittelun tiealueen Kangasalan osuudella on useita ympäristöluvullisia maankaatopaikkoja. Olisi tarkoituksenmukaisempaa selvittää mahdollisuus niiden käyttöön ennen uusien ylijäämämaiden sijoitusalueiden perustamista. Kangasalan ympäristösuojeluviranomainen katsoo, ettei tiesuunnitelmassa esitetyille ylijäämämaiden sijoitusalueille tarvitse hakea erillistä ympäristösuojelulain mukaista ympäristölupaa. Niiden sijoittamisessa tulee kuitenkin huomioida läjityksen vesistövaikutukset, maamassojen pilaantumattomuus sekä vieraslajien leviämisen ehkäisy.
- sijoitusalueet 3, 8 ja 10 sijaitsevat osin Kangasalan kaupungin omistamilla kiinteistöillä. Alueille kulku tapahtuu yksityisteiden kautta. Yksityistiet ovat järjestäytyneet tiekunniksi. Sijoitusalueelle 8 kulku on järjestetty Käppeen tiekunnan hallinnoimaa tietä käyttäen ja sijoitusalueelle 10 Kallion seisakkeen yksityistietä käyttäen. Läjitysalueelle 3 kulku tapahtuu Vissyllisen metsäautotietä käyttäen. Tiekuuntien tienkäyttö ja työn aikainen yksityisteiden

kunnossapito tulee huomioida sijoituspaikkoja suunniteltaessa ja maansijoitusta toteutettaessa.

- Sijoitusalueet 9-11 sijoittuvat Mustijärven länsi- ja eteläpuolelle Suinulan-Havisevan osayleiskaavan työpaikka- ja teollisuustoimintojen alueelle, jolla lähtökohtana on yritystoiminnan mahdollisuuksien edistäminen. Maamassojen sijoituksella ei voida heikentää alueiden kehittymahdollisuuksia suunniteltuun käyttöön. Mustijärvi on pienikokoinen järvi, jonka etelärannalla on myös loma-asutusta ja länsipuolella kaupungin laavupaikka. Järven koko ja häiriöherkkyys on tärkeää huomioida läjitysalueiden ja niihin liittyvien hulevesien suunnittelussa. Lisäksi järveen työntyy etelän suunnasta pieni harju, joka tuo pienipiirteisyyttä maisemaan. Kaupunki esittää edellä mainittujen seikkojen huomioimista läjitysalueiden suunnittelussa.
- Sijoitusalueet 6 ja 7 sijoittuvat varsin keskeiselle paikalle Suinulan eritasoliittymän viereen. Eritasoliittymän ympäristö on potentiaalista aluetta maankäytön kehittämiseen, eikä läjityksen tulisi heikentää alueen potentiaalia. Alue sisältyy vireillä olevaan Ruutana-Tarastenjärvi-Asema osayleiskaavaan, jonka suunnittelu on käynnistymässä. Lisäksi läjitysalue 6 sijoittuu aivan Onkijärven uimarannan viereen. Kaupunki nostaa esiin läjitysalueisiin ja niiden rakentamiseen liittyvät hulevesivaikutukset. Onkijärvellä on asutusta, loma-asutusta sekä kaupungin uimaranta. Järven virkistyskäyttö on vilkasta. Toimenpiteillä ei tulisi olla haitallista vaikutusta veden laatuun. Läjitysalueiden ja muiden Onkijärven läheisyyteen sijoittuvien toimintojen vesistövaikutuksia on tärkeää arvioida kokonaisuutena ja huomioiden myös järven virkistyskäyttö. Läjitysalueita tulisi hyödyntää varsinkin melusuojauksessa. Kaupunki ehdottaa, että edellä mainittujen ylijäämämaiden sijoitusalueiden osalta vaihtoehtoja tarkasteltaisiin vielä yhteistyössä kaupungin kanssa.
- kaupungilla ei ole huomauttamista suunnitelmassa esitettyihin maanteiden hallinnollisen luokan muutoksiin tai lakkauttamisiin.
- kaupunki hyväksyy maantien muuttamisen kaduksi asemakaava-alueella ja sitoutuu tekemään kadunpitopäätöksen. Ennen väylän ylläpidon siirtoa kaupunki edellyttää, että väylän osalta sovitaan siirtyvän tien kunnosta ja väylälle mahdollisesti tarvittavista toimenpiteistä niiltä osin, kun väylä ei sisälly tiesuunnitelmaan.
- kaupunki osallistuu maantien tekemisestä aiheutuviin rakentamis- ja kunnossapitokustannuksiin tiesuunnitelman kustannusarviossa ja kustannustenjakoehdotuksessa esitetyllä tavalla.
- kaupunki ei luovuta maantien aluetta ilmaiseksi vaan haluaa edetä asiassa lunastuksen kautta.
- kaupunki hankkii ainakin osan maa-alueesta ja luovuttaa sen asemakaavan mukaisten katujen tekemistä varten.
- kaupunki toteuttaa Kaarinanpolun ulkoilureitin muutokset siltä osin, kun ne eivät sisälly tiesuunnitelmaan.
- kaupunki sitoutuu siihen, että Väylävirasto toimii hankkeen urakkasopimuksen mukaisena rakennuttajana myös katujärjestelyiden osalta.
- kaupunki sallii Y5J:n rakentamisen kaupungin omistamalla maalla osana hankkeen toteutusta.
- kaupunki suostuu ottamaan yksityistien Y5J omistukseensa ja vastaamaan sen hoidosta ja ylläpidosta.
- kaupunki suostuu vastaamaan valtion toimesta asemakaava-alueelle rakennettavan tievalaistuksen käyttö- ja ylläpitokustannuksista moottoriväyliä sekä valta- ja kantateitä lukuun ottamatta.
- kaupunki suostuu vastaamaan väylien K4 ja Y5J pumppaamoiden kunnossapito- ja käyttökustannuksista sen jälkeen, kun maantie on luovutettu yleiseen liikenteeseen siltä osin, kun pumppaamot palvelevat vain kaupungin ylläpitoon tulevia väyliä ja niiden kuivatusta.
- laskuojan 19 osalta kaupunki ei suostu vastaamaan laskuojan kunnossapito- ja käyttökustannuksista. Kaupunki ehdottaa, että rumpuputki, joka on esitetty purkavan laskuojaan 19, tulee kääntää tarkemmassa suunnitelmassa siten, että purkuvedet ohjautuvat kokonaan Tampereen kaupungin puolelle.

- laskuojan 22 osalta kaupunki suostuu kiinteistön omistajana vastaamaan laskuojan kunnossapito- ja käyttökustannuksista niin kauan kuin kaupunki omistaa ko. kiinteistön. Kiinteistönomistaja vastaa kiinteistöllään olevista luontaisista ojista.

Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus toteaa, että

- puuttuvat kaavat täydennetään tiesuunnitelman aineistoon.
- Onkijärven lomarakennuspaikkojen (RA tai RA-2) melutilanne säilyy nykyisellä tasolla ennustetilanteessa. Melun ohjearvojen saavuttaminen tällä alueella vaatisi enimmillään yli 10 metriä korkeat meluntorjuntarakenteet. Korkeiden rakentamiskustannusten ja ympäristö- sekä maisemavaikutusten vuoksi tällaisen ratkaisun toteuttaminen ei ole perusteltua saavutettaviin hyötyihin nähden.
- Suinulan-Havisevan osayleiskaavassa esitetty asuinalue AP-2 sijaitsee meluvallin me24 takana, joka suojaa aluetta melulta.
- yksityistie Y2 palvelee Suinulan-Havisen osayleiskaavassa Mustijärven länsipuolelle osoitetun kävelyn ja pyöräilyn yhteytenä. Y2 alittaa valtatie 9 sillan S15 kohdalla. Sillan S15 silta-aukko on avara ekologisen käytävän vuoksi ja on turvallinen myös jalankulun ja pyöräilyn kannalta.
- laskuoja 22 sijainti on Tarasteen alueen rakennussuunnitelman mukainen. Tiesuunnitelmaan on lisätty hulevesienkäsittelyalue ennen tievesien laskemista maankäytön puolelle ja sitä kautta vesistöön. Tarvittaessa ratkaisua voidaan vielä tarkentaa ja yhteensovittaa korttelialueen rakentamisen kanssa.
- maa-ainesten sijoitusalue 9 poistetaan suunnitelmasta. Sijoitusalueet 10 ja 11 säilytetään. Sijoitusalue 10 toimii osittaisena näkösuojana ja melutorjujana Mustijärven ulkoilun alueen suuntaan. Sijoitusalue 11 rajautuu radan ja tien väliin. Vesistön lähellä sijaitseva sijoitusalue 6 poistetaan suunnitelmasta. Teiden väliin jäävä sijoitusalue 7 säilytetään.
- laskuoja 19 muutetaan siten, että purkuvedet ohjautuvat Tampereen kaupungin puolelle.

Tampereen **kaupunki** on ilmoittanut, että

- tiesuunnitelmassa on otettu huomioon valtakunnallisen ja alueellisen liikennejärjestelmäsuunnitelman tavoitteiden toteutuminen Tampereen kaupungin alueella.
- tiesuunnitelman käsittämisen alueen yleiskaavatilanne on muuttunut suunnitelman laatimisen aikana. Suunnittelualueutta koskevat voimassa olevat oikeusvaikutteiset yleiskaavat ovat:
 - Tampereen kantakaupungin yleiskaava 2040 (20.1.2020)
 - Tampereen kantakaupungin vaiheyleiskaava, valtuustokausi 2017 - 2021 (9.6.2023)
 - Pohjois-Tampereen strateginen yleiskaava (25.11.2022)
 - Nurmi-Sorilan osayleiskaava (12.12.2016)
- suunnittelualueen läheisyydessä asemakaavoitettuja alueita ovat Atalan, Kumpulän, Tasanteen ja Olkahisten alueet valtatie itäpuolella sekä Tarasteen alue Tarasteenjärven eritasoliittymän pohjoispuolella. Lisäksi Niihaman alueella on voimassa asemakaava Alasjärven länsipuolella. Tiesuunnitelman tiealue on asemakaavoittamattomalla alueella lukuun ottamatta Tarasteen alueen asemakaavaa 8475, jossa tiealue on esitetty merkinnällä LT-4: maantien alue. Kaikki edellä mainittujen alueiden asemakaavat ovat yhdenmukaisia tiesuunnitelman kanssa.
- kaupunki laatii tiesuunnitelman ratkaisuihin ja toteuttamiseen liittyvät omien kohteidensa suunnitelmansa ja vastaa niiden käsittelyprosesseista hankkeen toteuttamisen edellyttämässä aikataulussa. Näitä kohteita ovat Aitolahdentie, Tasanteenkatu, Tasanteenväylä, Timonmäenkatu, Vastarannankatu sekä Hyötyvoimankatu jalankulku- ja pyöräilyväylä sekä ulkoilureittijärjestelyineen.
- kaupunki vastaa melusteiden Me3, Me4, Me9, Me13, Me15 ja Me33 asemakaavojen puisto- ja EV-alueille sijoittuvista osista.

- kaupungilla ei ole huomauttamista tiesuunnitelmaan sisältyviin melusteisiin, tukimuureihin ja muihin merkittäviin rakenteisiin siltoja lukuun ottamatta. Tampereen kaupunki hyväksyy siltojen S10, S17, S18 ja S19 tulevan omistukseensa, mutta ei siltaa S11, joka ei sijaitse asemakaavoitetulla alueella ja palvelee yksityistien Y11 lisäksi ympäristöviranomaisen välttämättömäksi tunnistamaa viheryhteystarvetta. Olkahistenlahden vesistösiltojen osalta on tärkeää vesilain mukaisen lupahakemuksen suunnitteluvaiheessa ottaa huomioon veden vaihtuvuuden ja veden laadun turvaaminen Olkahistenlahdessa huolehtimalla riittävästä vesisyvyydestä ja leveydestä silta-aukoissa. On syytä harkita, pitäisikö hankkeen vaikutuksia Olkahistenlahden virtauksiin, veden vaihtuvuuteen ja veden laatuun erikseen mallintaa.
- kaupunki sallii asemakaava-alueellaan tehtävän tiesuunnitelmassa esitetyn mukaisesti ylijäämämaiden sijoittamista sekä seuraavia kuivatusjärjestelyjä: laskuojat 1–5, laskuoja 7 ja siihen liittyvä hulevesien suodatusrakenne 1c sekä laskuojat 10, 12, 14, 15 ja 16.
- kaupunki sallii asemakaava-alueellaan tehtävän tiesuunnitelmassa esitetyn mukaisesti työnaikaisia toimenpiteitä, kuten kiertotien tai liikennejärjestelyjen sijoittaminen, tiettyjen katuyhteyksien käyttö toteutuksen aikana seuraavilla väylillä: Aitolahdentie, Hermanninpoluntie, Hermanninkatu, Lassinlinnankatu, Tasanteenkatu, Tasanteenväylä, Timonmäenkatu, Vastarannankatu, Hyötyvoimankatu, Tarastenjärventie, Tarastentie ja Laitakorvenkatu.
- kaupungilla ei ole huomauttamista tiesuunnitelmaan sisältyviin asemakaava-alueen ulkopuolisiin maantien rakentamisen ajaksi varattaviin ylijäämämaiden sijoitusalueisiin ja niiden tieyhteyksiin, kiertoteihin, varastoalueisiin tai varattavien yksityisten teiden tekemiseen ja/tai käyttöön sijoitusalueilla 1 ja 2. Ylijäämämaiden sijoituspaikoille 1 ja 2 tai niiden vaikutuspiiriin ei ole tiedossa tulevaa maankäyttöä.
- kiertotalouden edistämiseksi jatkosuunnittelussa on suositeltavaa pyrkiä löytämään tiesuunnitelmassa esitetuille läjitettävälle maa-aineksille tarkoituksenmukainen hyödyntämiskohde. Ensisijaista olisi löytää hyödyntämiskohde tiesuunnitelma-alueelta (esim. meluntorjunnan toteuttamiseksi), mutta hyödyntämiskohdetta voi kartoittaa myös tiesuunnitelma-alueen ulkopuolelta. Tämä voidaan tehdä yhteistyössä kaupungin kanssa.
- Tiesuunnitelmassa nyt esitetty ylijäämämaiden (jäteluonne) läjittäminen ylijäämämaiden sijoitusalueille edellyttää ympäristöluvan hakemista maankaatopaikalle. Riippuen läjitettävän maa-aineksen vuotuisesta määrästä, ympäristöluvan ratkaisee joko Tampereen kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen (vuotuinen läjitysmäärä alle 50 000 t) tai Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto (vuotuinen läjitysmäärä vähintään 50 000 t). Mikäli ylijäämämaille löytyy tarpeeseen perustuva hyödyntämiskohde tiesuunnitelma-alueelta, ei ympäristölupaa tarvitse hakea edellyttäen, että maa-ainekset ovat pilaantumattomia. Ympäristölupaa ei myöskään tarvitse hakea ylijäämämaiden lyhytkestoiseen varastointiin, mikäli maa-aineksille löytyy varma sekä etukäteen suunniteltu, mutta myöhemmin toteutettava käyttökohde.
- kaupunki osallistuu maantien tekemisestä aiheutuviin rakentamis- ja kunnossapitokustannuksiin tiesuunnitelman kustannusarviossa ja kustannusjakoehdotuksessa esitetyllä tavalla.
- kaupunki ei ole valmis luovuttamaan maantien tekemiseen tarvittavaa omistamaansa maa-aluetta korvauksetta tietarkoituksiin vaan lunastuskorvaus tai menettelytapa määritellään tapauskohtaisesti tietomittauksessa.
- kaupunki hankkii tarvittavat alueet maantien rakentamisesta aiheutuvien asemakaavan mukaisten katujen tekemistä varten. Kaupunki toteuttaa suunnitelman katujärjestelyt samanaikaisesti tietöiden kanssa. Näitä kohteita ovat: Aitolahdentien, Tasanteenkadun, Tasanteenväylän, Timonmäenkadun, Vastarannankadun ja Hyötyvoimankadun järjestelyt jalankulku- ja pyöräilyväylälineen, ulkoilureittijärjestelyineen ja siltoineen (S17, S18, S19) sekä

melusteiden Me3, Me4, Me9, Me13, Me15 ja Me33 ja ulkoilureittien toimenpiteet.

- kaupunki sitoutuu siihen, että Väylävirasto toimii hankkeen urakkasopimuksen mukaisena rakennuttajana myös tiehankkeen aiheuttamien välttämättömien katujärjestelyiden osalta. Kaupunki nimeää rakennuttamiseen yhteyshenkilönsä, jolla on oikeus ohjeistaa rakennuttamista katuihin liittyen.
- kaupunki hyväksyy Aitolahdentien maantie 14003 muuttamisen kaupungin omistamaksi yksityistieksi maantien ja kadun nykyisestä rajakohdasta tiesuunnitelman maantien 14003 paalulle 335 saakka hankkeen valmistuttua. Kaupunki suostuu myös vastaamaan yksityiseksi tieksi muuttuvan Aitolahdentien maantie 14003 tienpidosta sekä sen erityistä hoitoa vaativien laitteiden ja rakenteiden kunnossapidosta. Lisäksi kaupunki sitoutuu tekemään maantielle 14003 tarvittavan asemakaavamuutoksen ja sen jälkeen kadunpitopäätöksen.
- kaupunki sallii yksityisteiden Y8J, Y9J ja Y12J rakentamisen kaupungin omistamalla maalla osana hankkeen toteutusta.
- kaupunki ei suostu vastaamaan yksityisteiden Y11, Y8J ja Y9J tienpidosta, koska se kuuluu tiehoitokunnan vastuulle. Yksitystien Y12J osalta Tampereen kaupunki suostuu vastaamaan tienpidosta, koska kyseisen kevyen liikenteen väylän voi nähdä palvelevan vireillä olevan maankäytön tarpeita.
- kaupunki suostuu vastaamaan valtion toimesta asemakaava-alueelle rakennettavan tievalaistuksen käyttö- ja kunnossapitokustannuksista moottoriväyliä sekä valta- ja kantateitä lukuun ottamatta.
- kaupunki suostuu vastaamaan seuraavien kohteiden kunnossapidosta/käyttökustannuksista sen jälkeen, kun maantie on rakentamis- tai parantamistyön valmistuttua luovutettu yleiseen liikenteeseen:
 - melusteet Me3, Me4, Me9, Me13 ja Me15
 - laskuojat 1–5, laskuoja 7 ja siihen liittyvä hulevesien suodatusrakenne 1c sekä laskuojat 10, 12, 14, 15 ja 16
 - ulkoilureitti K10J ja silta S2
- yksityisteiden Y8 ja Y23 varrella sijaitsevien pumppaamoiden kunnossapidosta ja käyttökustannuksista vastaa Tampereen Vesi.
- lausuntopyynnössä esitettyjen kysymysten lisäksi Tampereen kaupunki tuo esille seuraavia tarkennuksia ja ympäristövaikutusten arvioinnin jälkeen alueella tapahtuneita muutoksia, jotka se pyytää kirjattavaksi tiesuunnitelman lähtötietoihin sekä jatkosuunnittelussa huomioitavaksi:

- Hiljaiset alueet:

Tiesuunnitelman mukaan melualue laajenee Kaupin virkistysalueen suuntaan, jossa sijaitsee kantakaupungin yleiskaavaan merkitty laaja hiljainen alue https://www.tampere.fi/sites/default/files/2022-05/hiljaisista_virkistysalueista_selvitys.pdf. Jatkosuunnittelussa on tärkeää suunnitella meluntorjuntaa myös Kaupin virkistysalueen suuntaan luontoarvot huomioiden.

- Vaikutusalueen pienvedet:

Tiesuunnitelmaselostuksen mukaan Kuokkamaan mäen eteläpuolella suon yläpuolella on tihkupinta ja Lintukallion alueella lähde sekä tihkupintakohde. Tampereen kaupungin ympäristönsuojeluyksikkö on kesällä 2023 teettämän kantakaupungin lähdekartoituksen mukaan, kyse ei ole lähteistä eli ne eivät pohjavesivaikutteisia elinympäristöjä. Samassa selvityksessä Hangaslahdessa tiestä lähinnä sijaitsevan tihkupinnan todettiin olevan voimakkaasti muokattu eli ei luonnontilainen.

Tiesuunnitelmaselostuksen mukaan valtatie eteläpuolella on Haapakorven nimetön puronvarsi, joka rajautuu tiealueeseen. Alueella sijaitsee metsälain 10 §:n erityisen tärkeä elinympäristö eli pienvesistön eli puron välitön ympäristö. Vireillä olevan asemakaavan 8508 (Olkahinen, Aitovuori) kuivatussuunnitelman mukaan kyseinen uoma on

luonnontilainen myös uomaltaan noin 100 metrin matkalta lähellä valtatieä 9.

Tiesuunnitelman mukaan Vastarannanajan Aitolahdentien itäpuolella sijaitseva luonnontilainen noro säilyy suurelta osin (98 %). Kyseessä on tiesuunnitelman liitteenä olevan Pirkanmaan ELY-keskuksen lausunnon 25.2.2023 ja Tampereen kaupungin ympäristönsuojeluyksikön omien maastohavaintojen mukaan vesilain 2 luvun 11 §:n tarkoittama luonnontilainen noro, jonka luonnontilan vaarantaminen on kielletty ilman poikkeuslupaa.

- Vesistövaikutukset:

Suunnitelman mukaan osa tievesistä johdetaan hulevesien käsittelyjärjestelmien (esimerkiksi lieteallas tai suodatusrakenne) jälkeen Olkahistenlahteen. Olkahistenlahden valuma-alueella rakentuu Ojala-Lamminrahkan asemakaavojen mukaiset toiminnot. Viime vuosina kaavojen mukainen rakentaminen on kuormittanut Olkahistenlahtea usean eri lasku-uoman kautta (Halimasjärvenoja, Eerolanoja, Maaniitynoja). Ojala-Lamminrahka alueen rakentamisen vaikutukset ovat näkyneet vaikutusalueen uomissa matalina pH-arvoina sekä korkeina kiintoaine-, sulfaatti- ja metallipitoisuuksina ennen rakentamista vallinneeseen tilanteeseen verrattuna. Myös Olkahistenlahden syvänteiden näytepisteissä metalli- ja sulfaattipitoisuudet ilmentävät purkuojien vaikutuksia. Olkahistenlahden veden laadun turvaamiseksi tulee jatkosuunnittelussa tarkastella mahdollisuutta johtaa kuivatusvedet Näsijärven Niihamanselän puolelle. Hulevesisuunnittelussa on tärkeää ottaa huomioon myös rakentamisen aikaisten hulevesien käsittely ja johtaminen sekä varmistaa, että järjestelmien huolto- ja puhdistustoimet ovat toteutettavissa.

- Luontotiedot ja luontovaikutukset:

Tampereella vuonna 2020 laaditun lahokaviosammalselvityksen yhteydessä on rajattu sammalen elinympäristöjen ominaispiirteiden ja tehtyjen havaintojen pohjalta lajin esiintymiselle tärkeät ydinalueet, joita sijoittuu runsaasti myös valtatie suunnitelma-alueelle tai sen läheisyyteen Haapakorven, Olkahisen sekä Kauppi-Niihaman alueella. Haapakorven alueelta on tunnistettu lahokaviosammalen ydinalueita valtatie 9 välittömään läheisyyteen lintukalliontiestä itään valtatie eteläpuolella sekä Ruutanantien ja valtatie 9 liittymän eteläpuolella. Olkahisen alueella ydinalue kattaa lähes koko Vastarannanpuiston, mutta ei osu varsinaiselle tien suunnittelualueelle. Kauppi-Niihaman suunnittelualuetta läheisimmät ydinalueet on rajattu Hermanninpoluntien varteen, Takahuhdin rantatien alikulun eteläpuolelle, suunnitelmassa esitetyn 40-metrinen vihersillan Kaupin puoleiselle alueelle, Takahuhdin rantatien eteläpuoliselle ydinalueelle on osoitettu suunnitelmassa ylijäämämaiden sijoitusalue.

Suunnittelualueen eteläpäädyn tuntumassa Linnainmaan liittymän länsipuolella on vuonna 2022 tehdyn luontoselvityksen (Alasjärven länsipuolen, ak 8931, 8933, 8876) mukaan erittäin uhanalaisen mäkihiilikoin tuore esiintymä. Suunnittelualueella ja sen välittömässä läheisyydessä esiintyy haitalliseksi todettuja vieraslajeja.

Jatkosuunnittelun yhteydessä tulee selvittää lahokaviosammalen, mäkihiilikoin ja haitallisten vieraslajien esiintymät alueilla, joilla maanmuokkausta ja rakennustöitä tehdään sekä huomioida mahdolliset esiintymät suunnittelussa.

Mahdollisten vieraslajien torjunta ja leviämisen ehkäisy tulee huomioida hankealueen sisällä, hankealueelle ja hankealueelta työn aikana. Tehokkain tapa välttää uusien haitalliseksi muodostuvien lajien leviämistä on käyttää istutuksissa luontaisesti Suomen luonnossa esiintyvää lajistoa.

Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus toteaa, että

- maamassojen sijoitusalueille haetaan luvat seuraavassa suunnitteluvaiheessa tai toteutusvaiheessa.
- yleiskaavassa esitetyn hiljaisen alueen (ohjeellinen luonnon ydinalue) rajaus sijaitsee etäällä tiestä, eikä tälle alueelle aiheudu muutoksia.
- tiesuunnitelman laatimisen aikana on selvitetty, että maantien M5 suunnitelmaratkaisu ei muuta noron luonnontilaista osaa.
- uuden sillan aukoilla ei ole tiedossa olevaa vaikutusta veden vaihtumiseen. Suunniteltujen siltojen vapaa-aukko on suurempi kuin nykyisten siltojen, joten siltojen rakentamisella ei ole pysyviä vaikutuksia hydrologisiin tekijöihin, virtaamaan tai vedenkorkeuteen.
- laskuoja 7 on ainoa, josta vedet laskevat suoraan Olkahistenlahden puolelle. Laskuoja 7 purkaa Olkahistenlahteen aivan siltapenkereen kyljestä hulevesien käsittelyrakenteiden jälkeen. Laskuojan reitti vastaa alueen nykyisiä ojia ja Olkahistenlahteen virtaavien vesien laatu paranee nykyisestä, kun hulevesien suodatusrakanne 1b ja hulevesiallas 1c rakennetaan. Laskuojan 5 vedet johtuvat nykyisiin ojiin, jotka purkavat lopulta Olkahistenlahteen. Tiesuunnitelman vaikutus laskuojan vesimääriin on vähäinen.
- maa-ainesten sijoitusaluetta 1 on muutettu siten, että se ei ulotu lahokaviosammalen ydinalueelle.
- lahokaviosammalen ja mäkihiilikoin esiintymät alueilla, joilla maanmuokkausta ja rakennustöitä tehdään, selvitetään ja huomioidaan jatkosuunnittelussa ja rakentamisen aikana.
- hankealueella esiintyvien vieraslajien lajikohtaiset torjuntatavat suunnitellaan jatkosuunnittelussa.
- suunnitelmaa on muutettu siten, että väylät Y8J ja Y9J tulevat valtion omistukseen.

Pirkanmaan **liitto** on ilmoittanut, että

- valtatie 9 parantaminen välillä Alasjärvi–Käpykangas on Pirkanmaan liikennejärjestelmän keskeisimpiä lähivuosien kehittämiskohteita. Lisäksi se on eräs Länsi-Suomen liikennestrategian toimenpideohjelman kehittämisen kärkiä sekä kuuluu myös Väyläviraston investointiohjelman 2024–2031 kiireisimmän edistettävien hankkeiden 1A-koriin. Maan liikennöidympänä kaksikaistaisena valtatie sekä tärkeänä valtakunnallisena poikittaisreitteinä on hanke liikenneturvallisuuden, liikenteen sujuvuuden ja elinkeinoelämän näkökulmasta tärkeä. Tien ruuhkautuneisuutta ja liikenteen kasvupaineita kuvaa tiesuunnitelman tavoitetaso, joka ei ole matka-aikojen lyhentäminen, vaan niiden pitäminen ennallaan. Matka-aikojen ennustettavuuden paraneminen sekä liikenneturvallisuuden parantaminen ovat tärkeitä tavoitteita, joihin tiesuunnitelma vastaa lähtökohtaisesti hyvin.
- hanke toteuttaa Pirkanmaan alkuvuonna 2023 hyväksytyä liikennejärjestelmäsuunnitelmaa ja sekä itse tien ja aluerakenteen kehittämisen osalta myös Pirkanmaan maakuntakaavaa. Näiden asiakirjojen linjaukset ovat pääpiirteiltään yhtenevät Tampereen kaupunkiseudun liikennejärjestelmätavoitteiden sekä rakennesuunnitelman kanssa, joihin tiesuunnitelmassa osioissa 1.2 ja 6.2 onkin viitattu. Tiesuunnitelmassa tulisivat vapaaehtoisten suunnitelmien lisäksi mainita samoissa yhteyksissä oikeusvaikutteinen maakuntakaava, joka tosin on käsitelty osiossa 1.5, sekä lakisääteinen maakunnallinen liikennejärjestelmäsuunnitelma.
- tiesuunnitelmassa on onnistuneesti huomioitu valtatie 9 liikenteellisen merkityksen eri ulottuvuudet: runsas paikallisliikenne, merkittävä ylimaakunnallinen raskas liikenne sekä joukkoliikenteen, viheryhteyksien ja estevaikutuksen näkökulmat. Sekä ihmisille että eläimille aiheutuvan estevaikutuksen ja kävelyn ja pyöräilyn houkuttelevuuden näkökulmasta ovat suunnitelmassa mainitut vihersilta, ekosilta sekä muut ali- ja ylikulut tärkeitä. Nämä on syytä toteuttaa niin, että ne palvelevat yhtä lailla pendelöijien, virkistyskäyttäjien kuin eläimienkin tarpeita.

- Suunnittelualan aluerakenne sekä maisemalliset erityispiirteet on tunnistettu hyvin. Muuten pääosin suljetussa maisemassa kulkeva tielinjaus ylittää Näsijärven Olkahistenlahden, mikä suunnitelmassa on huomioitu mm. läpinäkyvillä rakenteilla. Pirkanmaan liitto muistuttaa, että maisemavaikutus on merkittävä myös toisinpäin: valtatie 9 rakenteet näkyvät kauas myös Näsijärven ja Olkahistenlahden virkistyskäyttäjille. Toteutuksessa on syytä varmistaa, että kohdalla huomioidaan niin tienkäyttäjän, vesilläliikkujan kuin asukkaan ja vapaa-ajan asukkaankin maisemanäkökulma. Myös meluntorjuntaan on tällä kohdin kiinnitettävä erityistä huomiota.

Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus toteaa, että

- suunnitelmaselostuksen lukuun 6.2 on lisätty viittaus maakuntakaavaan ja maakunnalliseen liikennejärjestelmäsuunnitelmaan. Nykytilan osalta kaavat on käsitelty luvussa 1.5.
- Olkahistenlahden kohdalla rakennettavien väylien maisemavaikutus on huomioitu tiesuunnitelman aikana. Rakennettavat sillat vastaavat ulkoasultaan nykyisiä siltoja. Vesistönylityksien kohdalle ja saarijaksoille on suunniteltu meluntorjunta käyttäen osittain tai kokonaan läpinäkyviä elementtejä, ja siten huomioitu alueen maisemalliset arvot.

Pirkanmaan maakuntamuseo on ilmoittanut, että

- rakennetun ympäristön ja maiseman osalta hanke ei sijoitu alueille, joilla olisi tunnistettu olevan erityisiä kulttuurihistoriallisia arvoja. Olkahistenlahden ylittävät sillat sijoittuvat kuitenkin hyvin näkyvästi koko lahden alueen rantamaisemiin. Tämä on huomioitu hankkeessa suunnitteleamalla hankkeen myötä silloille rakennettavat melusteet tällä ns. maisemajaksolla läpinäkyviksi. Pirkanmaan maakuntamuseo katsoo, että ratkaisu on asianmukainen.
- Tiesuunnitelma-alueella tehdyssä arkeologisessa inventoinnissa (Valtatie 9:n Alasjärvi-Käpykangas arkeologinen inventointi 2018) ei alueelta havaittu merkkejä kiinteästä muinaisjäännöksestä. Maakuntamuseolle vuonna 2023 toimitetun ja Alasjärven itäpuolen kaavoittamiseen liittyvän arkeologisen inventoinnin (Tampere, Vaiheyleiskaavan 2021-2025 arkeologinen selvitys Alasjärven itäpuolelta 2023) mukaan vt 9:n luoteispuolella, noin 80 m päässä tiestä, sijaitsee kiinteä muinaisjäännos, kahden historiallisen kylän välinen rajamerkki Kuokkamaa (muinaisjäännosrekisteritunnus 1000049304). Kiinteän muinaisjäännöksen ja sen suoja-alueen kaivaminen, peittäminen, muuttaminen, vahingoittaminen ja muu niihin kajoaminen ilman muinaismuistolain nojalla annettua lupaa on kielletty (MML 1 ja 4 §). Kiinteä muinaisjäännos Kuokkamaa sijaitsee välittömästi tiealueen pohjoispuolella ja tulee ottaa huomioon tien parantamisessa ja mahdollisissa riista-aidan korjaus- tai rakennustöissä. Kohde tulee merkitä maastoon ennen töiden aloittamista ja sen säilyminen on turvattava. Kiinteän muinaisjäännöksen ympärille on varattava lain edellyttämä vähintään 2 m leveä suoja-alue, jota koskevista toimenpiteistä tulee neuvotella hyvissä ajoin maakuntamuseon kanssa. Asian tulee käydä ilmi myös tiesuunnitelman selostuksesta. Myös selostuksen vaikutustenarviointia tulee täydentää Kuokkamaan kiinteän muinaisjäännöksen osalta. Muinaisjäännöksen välittömään läheisyyteen, pohjoispuolelle, on tiesuunnitelmassa merkitty muun suunnitelman mukaan parannettava tai rakennettava ulkoilureitti. Arkeologinen suojelukohde tulee huomioida myös ulkoilureitin suunnittelussa ja toteuttamisessa muinaismuistolain mukaisella tavalla.
- Lintukalliontien itäpuolella, vt 9:n pohjois- ja eteläpuolella, tiealueella ja sen välittömässä läheisyydessä, sijaitsee muinaisjäännosrekisterissä muuna kulttuuriperintökohteena oleva Lintukalliontie historiallinen tielinja (muinaisjäännosrekisteritunnus 1000037366). Maakuntamuseo esittää, että kohde huomioidaan tiesuunnitelmaa toteutettaessa merkitsemällä kohde maastoon ennen rakennustöiden aloittamista ja turvaamalla sen säilyminen.

Myös Lintukalliontien muun kulttuuriperintökohteen osalta selostuksen vaikutusten arvioinnin täydentäminen on tarpeen.

- Tiesuunnitelman selostuksessa esitellään hankealueen ja sen läheisyydessä sijaitsevat kiinteät muinaisjäännökset ja muut kulttuuriperintökohteet luvussa 1.6.3 Kulttuuriperintö. Muut kulttuuriperintökohteet esitetään samassa yhteydessä rakennetun kulttuuriympäristön kanssa. Oikea kohta olisi esitellä muut kulttuuriperintökohteet, jotka ovat arkeologisia kohteita, samassa yhteydessä kiinteiden muinaisjäännösten kanssa, jolloin luvun 1.6.3 Kulttuuriperintö alaluvun otsikko voisi otsikon Muinaisjäännökset sijaan olla Arkeologinen kulttuuriperintö. Kiinteiden muinaisjäännösten osalta kohdelistaa tulee täydentää tiedoilla koskien lausunnossa jo aiemmin mainittua kiinteää muinaisjäännöstä Kuokkamaa (muinaisjäännösrekisteritunnus 1000049304). Kohteen tiedot ovat saatavissa Museoviraston muinaisjäännösrekisteristä (kyppi.fi).
- Muilta osin maakuntamuseolla ei ole tiesuunnitelmasta huomautettavaa. Mahdolliseen suunnitelman hyväksymispäätökseen tulee sisällyttää kiinteän muinaisjäännöksen säilymisen turvaavat ehdot.

Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus toteaa, että

- Suunnitelmaselostusta on täydennetty muinaisjäännös- ja kulttuuriperintökohteiden osalta lausunnossa esitetyillä asioilla. Tiesuunnitelman toimenpiteet eivät vaikuta Kuokkamaan kiinteään muinaisjäännökseen. Kohde huomioidaan muinaismuistolain mukaisella tavalla hankkeen rakentamissuunnittelussa ja rakentamisvaiheessa. Vaikutukset Lintukalliontien historialliseen linjaukseen ovat vähäiset. Tiesuunnitelman toimenpiteet kohdistuvat pääosin valtatie 9 pohjoispuolelle, jossa tielinjaus on arkeologisen inventoinnin perusteella huonoiten säilynyt noin 50 m etäisyydelle nykyisestä tiestä.

Pirkanmaan elinkeino- liikenne ja ympäristökeskuksen ympäristö- ja luonnonvarat -vastuualue on ilmoittanut, että

Kulttuuriympäristö

- Tielinjauksen kohdalle tai välittömään läheisyyteen ei Pirkanmaalla sijoitu arvokkaita rakennetun kulttuuriympäristön kohteita eikä arvokkaita maisema-alueita. Suinulan alueella sijaitseva Haralanharjun valtakunnallisesti arvokas maisema-alue on Pirkanmaalla tielinjausta lähimpänä sijaitseva arvoalue. Haralanharjun alue sijaitsee kuitenkin lähimmilläänkin vasta noin 400 metrin päässä suunnittelualueesta. Näin ollen ELY-keskuksen Y-vastuualue näkee, ettei valtatieparantamisella välillä Alasjärvi-Käpykangas ole merkittäviä negatiivisia vaikutuksia alueen rakennetun kulttuuriympäristön tai maiseman arvoihin.

Luontoarvot

- Viimeaikaisissa luontoselvityksissä on suunnittelualueen läheisyydestä löytynyt mäkihiilikoita ja lahokaviosammalta. Mäkihiilikoi, jonka ravintokasvi on metsäapila, elää paahdeympäristöissä kuivilla pientareilla, metsänreunoilla, harjunrinteillä ja ratapenkereillä. Niillä alueilla, joilla tehdään rakentamista ja/tai maata muokataan, tulee arvioida alueen potentiaali mäkihiilikoille. Alueilla, joilla voi potentiaalisesti olla mäkihiilikoin elinympäristöä tulee mäkihiilikoin esiintyminen selvittää. Lahokaviosammaleen tärkeät ydinalueet sijoittuvat Tampereen puolella Haapakorven, Olkahisen sekä Kauppi- Niihaman alueella. Tarkemmin kyseiset alueet on määritetty Tampereen kaupungin antamassa lausunnossa sekä Tampereen lahokaviosammalselvityksessä vuodelta 2021. Mikäli alueilla, joilla rakennetaan tai muokataan maata, on potentiaalisesti lahokaviosammalta, tulee potentiaaliset lahokaviosammalten suojelun kannalta merkittävät alueet eli ydinalueet selvittää.
- Suunnittelualueella tai sen välittömästä läheisyydestä on laji.fi portaaliin tallennettuja havaintoja jättiputkista ja lupiineista vuosilta 2021-2023. Molemmat ovat haitallisiksi säädettyjä vieraslajeja. Jos teialueella on

vieraslajeja, tulee ne hävittää. Tulee myös huolehtia siitä, etteivät vieraslajit pääse leviämään alueelta, eikä myöskään uusia vieraslajeja pääse alueelle siemenpankin mukana maa-aineksia siirrettäessä.

Melu

- Suunnitelman selostuksen mukaan nykytilanteessa ohjearvot ylittävälle yli 55 dB keskiäänitasolle päiväaikana (klo 7-22) altistuu suunnittelualueella 1279 asukasta ja yli 50 dB keskiäänitasolle yöaikana (klo 22-7) 821 asukasta. Selostuksen mukaan meluntorjunnan periaatteena on ollut suunnitella meluntorjuntaa kohteille, joissa keskiäänitasot voidaan meluntorjunnalla saada alle ohjearvojen kustannustehokkaasti. Selostuksessa lisätään, että kaikille kohteille ei kuitenkaan ole edellytetty melutason ohjearvojen alittumista, vaan melutilanteen paraneminen nykyisestä on tulkittu paikoin riittäväksi meluntorjunnaksi. Meluselvityksessä ja meluntorjunnassa on myös huomioitu loma-asuminen ja sen matalampi ohjearvo keskiäänitasolle.
- Meluselvityksen mukaan melualueilla sijaitseva asukasmäärä on arvioitu asuttujen rakennusten julkisivuun kohdistuvan melutason mukaan, kun taas pienemmissä hankkeissa se selvityksen mukaan tehdään usein piha-alueiden melun perusteella. Meluselvityksen mukaan ohjearvot ylittävälle melulle altistuvien määrä laskee meluntorjunnan rakentamisen myötä. Meluselvityksen perusteella nykyinen tilanne melun osalta paranee suunnittelualueella. ELY-keskuksen Y-vastuualue näkee positiivisena sen, että kaikkien kohteiden kohdalla on pyritty meluntorjuntaan. Kuitenkaan meluselvityksessä ei ole avattu sitä, mitä esimerkiksi kaikkien kohteiden melutason lasku alle 60 dB:n keskiäänitason vaatisi meluntorjunnallisesti. Ohjearvot ylittävälle 60-65 dB:n keskiäänitasolle jää meluselvityksen ennusteen mukaan vielä 196 asukasta (ennuste kuvaa vuoden 2040 tilannetta, jossa meluntorjunta on huomioitu). Lisäksi meluselvityksen melualtistuksen laskutavalla ei ELY-keskuksen Y-vastuualueen käsityksen mukaan saada selville, kuinka isolle osalle altistuneista jää esimerkiksi melulta suojattu oleskelupiha. ELY- keskuksen Y-vastuualue näkee, että meluselvityksessä tulisi huomioida myös piha-alueille kohdistuva melu.

Pilaantuneet maa-alueet

- Mikäli maarakennustöitä tehdään alueella, jonka maaperä on pilaantunut tai sen epäillään olevan pilaantunut, on otettava yhteyttä valvovaan viranomaiseen (Pirkanmaan ELY-keskuksen ympäristönsuojeluyksikkö) ja sovittava tarvittavista jatkotoimenpiteistä. Alueelta ei ole tunnistettu pilaantuneita kohteita, mutta rakentamisen aikana on mahdollista, että alueelta löytyy maa-aineita, joiden puhtaudesta ei ole varmuutta.

Pintavedet

- Tiesuunnitelman hankearvioinnissa todetaan, että pintavesivaikutukset syntyvät pääasiassa hulevesien aiheuttaman kuormituksen kautta. Hulevesiä muodostuu sekä tilapäisesti rakentamisen aikaan erityisesti penger- ja läjitysalueilla että aikanaan valmiilla tiealueella. Hulevesiä ei johdeta suoraan vesistöön, vaan vedet johdetaan tiealueelta ojien ja rumpujen kautta hulevesialtaisuuteen tai huleveden suodatusrakenteisiin. Rakentamistyön aikana pintavesiä hallitaan erityisesti haitallisten valumien ja samentumien ehkäisemiseksi.
- Kokonaisuutena arvioiden nykytilanteeseen verrattuna (olemassa oleva tie penkereineen ja siltoineen, tiealueen hulevedet ja lisäksi Ojala-Lamminrahkan rakentamisesta aiheutuva lisääntynyt hulevesikuormitus) tiesuunnitelman toteuttaminen ei aiheuta niin merkittävää lisäkuormitusta, että vesien hyvän tilan saavuttaminen tai ylläpitäminen voisi vaarantua. Hulevesien tehokas käsittely on tärkeää haitallisen vesistökuormituksen vähentämiseksi ja vaikutusten lieventämiseksi. ELY- keskuksen Y-vastuualue toteaa, että rakennustöiden aikaiseen hulevesien hallintaan tulee kiinnittää erityistä huomiota.

Geologisesti arvokkaat kohteet

- Suunnittelualueen lähialueelle sijoittuvat paikallisesti arvokkaat geologiset kohteet Hepovuori (Tampereella) ja Haukkavuori (Kangasalla). Tiesuunnitelmassa kerrotaan, että geologisesti arvokkaita kohteita pyritään säästämään. ELY- keskuksen Y-vastuualue näkee, kohteet on huomioitu hankkeessa hyvin eikä niihin kohdistu arvoja vaarantavia muutoksia.

Maa- ja kallioperä

- Kallioperäkartan (1:200 000) mukaan hankealueelle on tulkittu mustaliuskeita sähkömagneettiselta ja magneettiselta kartalta. Alue sijaitsee myös Etelä-Pirkanmaan-Kanta-Hämeen arseeniprovinssilla. Hankkeessa tulee siis huomioida mahdollinen mustaliuskeiden esiintyminen sekä sijoittuminen arseeniprovinssille etenkin alueilla, joihin kohdistuu kallioperän louhintaa, maaperän kaivamista tai massojen läjittämistä. Myös muualta hankealueelle tuotavien maa-ainesmassojen ympäristöturvallisuus on varmistettava.
- Mustaliuskeen osalta ELY- keskuksen Y-vastuualue muistuttaa, että GTK on hiljattain julkaissut mustaliuskeoppaan, jossa on esitellään nykyiset ohjeet, suositukset, lainsäädäntö ja asetukset maankäytön muutoksiin mustaliuskealueilla: *Opas mustaliuskeiden ympäristövaikutusten arviointiin ja hallintaan* (Loukola-Ruskeenieniemi, Auri, Hyvärinen, Hyvönen, Lerssi, Nieminen, Nuottamäki, Turunen ja Ukonmaanaho, 2023): Opas osoitteessa: https://tupa.gtk.fi/raportti/arkisto/81_2023.pdf
- Ylijäämämaiden osalta tulee huomioida, etteivät ne sisällä vieraslajeja.

Pohjavesi

- Suunnittelualue ei sijoitu pohjavesialueelle. ELY- keskuksen Y-vastuualue kuitenkin muistuttaa, että hankkeen yhteydessä on tärkeää turvata lähialueen kiinteistöjen oma vedensaanti ja ehkäistä kaivovesien pilaantuminen.

Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus toteaa, että

- tarkastelualueen laajuuden vuoksi asukasmääräanalyysi tehtiin asuttujen rakennusten julkisivuun kohdistuvan melutason mukaan. Jos julkisivuun (1. kerros) kohdistuva (ei heijastusta) päiväajan keskiäänitaso oli vähintään 55 dB(A), laskettiin rakennuksessa olevat asukkaat mukaan melualueella asuviin. Määritysmenetelmästä huolimatta meluntorjunta on suunniteltu siten, että melua on torjuttu erityisesti oletetuilta oleskelupihoilta. Asukasmääräanalyysi antaa siten hieman ylisuuria altistusmääriä verrattuna siihen, että tarkastelu olisi tehty tarkalleen oleskelupihoille, joka tässä laajuudessa olisi ollut haastavaa.
- Mikäli hankkeessa tehdään maarakennustöitä alueella, jonka maaperä on pilaantunut tai sen epäillään olevan pilaantunut, otetaan yhteyttä valvovaan viranomaiseen (Pirkanmaan ELY-keskuksen ympäristönsuojeluyksikkö) ja sovitaan tarvittavista jatkotoimenpiteistä.
- Rakentamisen aikana kiinnitetään huomiota hulevesien hallintaan haitallisen vesistökuormituksen vähentämiseksi.
- Tampereen lahkaviosammalselvitys tarkastettu ja maa-ainesten sijoitusalueetta 1 on muutettu siten, että se ei ulotu lahkaviosammalten ydinalueelle. Luontoselvitysten päivittämistarve mäkihilikoin ja lahkaviosammalten osalta arvioidaan rakentamissuunnitelman laatimisen yhteydessä.
- Mustaliuskeen mahdollinen esiintyminen ja sijoittuminen hankealueelle arvioidaan rakentamissuunnitteluvaiheessa.
- Ylijäämämaiden osalta huomioidaan, etteivät ne sisällä vieraslajeja. Vieraslajeja sisältävien massojen käsittely ohjeistetaan rakentamissuunnitteluvaiheessa.
- Hankkeessa huomioidaan lähialueen kiinteistöjen vedensaanti ja pyritään ehkäisemään vaikutuksia kaivovesien laatuun.

Väylävirasto on ilmoittanut radan osalta, että

Väylävirastolla ei ole tiesuunnitelmaan lausuttavaa

Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus toteaa, että sillä ei ole lausunnosta lausuttavaa.

Sovelletut säännökset

Laki liikennejärjestelmästä ja maanteistä (503/2005) 5, 10, 13, 15 h, 16, 17, 21, 22, 23, 24, 26, 27, 29, 37, 39, 40, 43 c, 43 d, 43 e, 44, 46, 56 a, 88, 90, 93, 99, 105, 106, 107 §

Maantieasetus (924/2005) 1, 3 §

Liikenne- ja viestintäministeriön asetus maanteiden ja rautateiden pääväylistä ja niiden palvelutasosta (933/2018) 2, 4 §

Päätöksen tiedoksi antaminen

Päätös annetaan tiedoksi kiinteistön omistajille ja muille asianosaisille liikennejärjestelmästä ja maanteistä annetun lain 103 §:n mukaisesti sekä tämän lisäksi ilmoitetaan liikennejärjestelmästä ja maanteistä annetun lain 104 §:n mukaisesti muistutuksen tehneille, joiden osoite on tiedossa. Samanaikaisesti lähetetään tiesuunnitelman hyväksymispäätöksestä ilmoitus myös liikennejärjestelmästä ja maanteistä annetun lain 104 §:n edellyttämille viranomaisille.

Muutoksenhaku ja sen rajoitukset

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin laissa oikeudenkäynnistä hallintoasioissa säädetään.

Päätökseen ei saa hakea valittamalla muutosta siltä osin kuin tien sijainti ja tekniset ratkaisut on jo hyväksytty lainvoimaisesti oikeusvaikutteisessa kaavassa tai lainvoimaisessa yleissuunnitelmassa.

Päätöksen täytäntöönpano

Hyväksymispäätös on täytäntöön pantavissa valituksista huolimatta, ellei valitusta käsittelevä viranomainen toisin määrää.

Päätöksen täytäntöönpanoa edellyttämiin toimiin voidaan ryhtyä, kun hyväksymispäätös on annettu yleisesti tiedoksi liikennejärjestelmästä ja maanteistä annetun lain 103 §:n mukaisesti.

Päätöksen voimassaolo

Päätös tiesuunnitelman hyväksymisestä raukeaa, jos tietyötä ei ole osaksikaan aloitettu ennen kuin neljä vuotta on kulunut sen vuoden päättymisestä, jona tiesuunnitelma on saanut lainvoiman. Liikenne- ja viestintävirasto voi hakemuksesta pidentää määräaikaan enintään neljällä vuodella ja tämän jälkeen erityisistä syistä vielä yhdellä enintään neljän vuoden ajanjaksolla. Määräaika voidaan pidentää vain, jos tiesuunnitelma edelleen täyttää laissa säädetyt edellytykset.

Hyväksymismaksu ja sen määräytyminen

Tiesuunnitelman hyväksymisestä peritään hankkeen suuruuden mukaan maksuna 11.000 euroa Pirkanmaan ELY -keskukselta.

Maksu määräytyy Liikenne- ja viestintäviraston liikennettä koskevista maksullisista suoritteista annetun Liikenne- ja viestintäministeriön asetuksen (1168/2023) mukaan.

Muutoksenhaku hyväksymismaksusta

Hyväksymispäätöksestä ELY-keskukselta perittävästä maksusta voi tehdä oikaisun Liikenne- ja viestintävirastolle kuuden kuukauden kuluessa maksun määrittämisestä valtion maksuperustelain (150/1992) 11 b §:n ja hallintolain (434/2003) 7 a luvun mukaisesti.

Lisätiedot

Tästä päätöksestä lisätietoja antaa Jari Kuokkanen, puh 029 534 5000 tai sähköpostilla etunimi.sukunimi@traficom.fi tai kirjaamo@traficom.fi

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti. Liikenne- ja viestintävirasto (Traficom) 12.11.2025. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa sähköisiä allekirjoituksia tukevalla lukijaohjelmalla tai Traficomin kirjaamosta.

Asian on ratkaissut erityisasiantuntija Jari Kuokkanen ja esitellyt erityisasiantuntija Leena Lehtinen

Liite Valitusosoitus
Jakelu Toimenpiteitä varten
Pirkanmaan ELY-keskus
Tiedoksi Väylävirasto

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Tähän päätökseen saa hakea muutosta Hämeenlinnan hallinto-oikeudesta kirjallisella valituksella.

Valitusaika

Määräaika valituksen tekemiseen on **kolmekymmentä (30) päivää** päätöksen tiedoksisaannista, tätä päivää lukuun ottamatta. Tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä (7) päivänä siitä, kun kuulutus ja kuulutettava asiakirja on julkaistu ELY –keskuksen internet -sivuilla. Valitusaika on siten kuulutuksen julkaisupäivä + 37 päivää.

Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen toimittaa hallinto-oikeudelle ensimmäisenä arkipäivänä ennen virka-ajan päättymistä. Myöhästynyttä valitusta ei tutkita.

Valituksen sisältö

Valituksessa, joka osoitetaan Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava

- valittajan nimi ja kotikunta sekä yhteystiedot (osoite ja puh.nro)
- päätös, johon haetaan muutosta
- ne kohdat, joihin haetaan muutosta
- muutokset, joita vaaditaan
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Allekirjoitus

Muutoksen hakijan tai valituksen laatijan (laillinen edustaja tai asiamies) on allekirjoitettava valitus. Sähköisesti lähetettyä valitusta ei tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Liitteet

Valitukseen on liitettävä

- valituksen kohteena oleva päätös ja valitusosoitus
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi (kuulutus)
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi
- valtakirja, mikäli on käytetty asiamiestä. Jos asiamies on asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiasiamies, valtakirjaa ei tarvita.

Valituksen toimittaminen perille

Valitus liitteineen on toimitettava hallinto-oikeudelle valitusajan kuluessa, viimeistään määräpäivänä klo 16.15 mennessä. Tämä koskee myös sähköpostitse tai sähköisessä asiointipalvelussa lähetettäviä asiakirjoja. Valitus ja muiden asiakirjojen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Hämeenlinnan hallinto-oikeus

Käyntiosoite: Arvi Kariston katu 5, Hämeenlinna

Postiosoite: Raatihuoneenkatu 1, 13100 Hämeenlinna

Puhelin: 029 56 42200 (vaihe)

Faksi: 029 56 42269

Sähköposti: hameenlinna.hao@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa (ei viranomaisille) osoitteessa: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Kustannukset

Hallinto-oikeuden oikeudenkäyntimaksu on 310 euroa. Oikeudenkäyntimaksua ei peritä, jos hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi.